

10668

Պ. ՎԵՐՇԿՈՎ

ԿՈՄՅԵՐԻՏՍԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ԾԱՎԱԼՈՒՆ
ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

ЗКСМ5

4-53

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

„ԱՍՏԼԳԵԶՐԳԸ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԻ“

ԹԻՖԼԻՍ 1931 թ.

09 AUG 2013

10668

3 KOMS

4-53

Պ. ՎԵՐԵԿՈՎ

24 SEP 2006

09 DEC 2009

329.150.4

ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ԾԱՎԱԼՈՒՆ
ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
«ԵՐԱՆԳՈՐԴԻ ԿՈՄԻՆԻՍՏԻ»
ԹԻՖԼԻՍ 1931 թ.

Թիֆլիս, տպարան լրագրների
հրատարակչության «Կոլեկտիվ»
Գլավլիտ № 1007. Տիրաժ № 3000.
Պատվեր № 1391

42774.63

ԼԿՅԵՄ ԾԱՎԱԼՈՒՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍ- ՏԱԿԱՆ ԱՐՇԱՎԻ ԾՐՋԱՆՈՒՄ *)

*) Զեկուցում ՀամԼԿՅԵՄ իննբերորդ համագումարի հանրագումարի մասին Կոմյերիտիության Բազմի կազմակերպության ակտիվում 1931 թ. փետրվարի 4-ին:

— Ընկերներ, յեթե մեր միության 8-րդ համագումարը հավաքվել էր, յերբ յերկիրը վերաշինման շրջանից անցնում էր վերակառուցման ժամանակաշրջանին, ՀԼԿՅՄ IX համագումարը հավաքվեց այն ժամանակ, յերբ մեր յերկիրը թևակոխեց սոցիալիզմի ժամանակաշրջանը: Կոմյերիտմիության 8-րդ համագումարը իր վորոշումներով վորոշեց միության ընդհանուր խնդիրները վերակառուցման ժամանակաշրջանում: 9-րդ համագումարը նախագծեց ՀԼԿՅՄ աշխատանքների ծավալուն մարտական ծրագիրը սոցիալիզմի ժամանակաշրջանում:

Ընկ. Ստալինը մեր կուսակցության 16-րդ համագումարում ասել է.

— «Մեզ մոտ Խ. Ս. Հ. Մ.-ում կա սոցիալիստական շինարարության աճող վերելք և՛ արդյունաբերության և՛ գյուղատնտեսության մեջ:

Այնտեղ՝ կապիտալիստների մոտ կա տնտեսության աճող ճգնաժամ և՛ արդյունաբերության և՛ գյուղատնտեսության մեջ»:

Ընկ. Ստալինն ընդգծեց, վոր այժմյան ճգնաժամը պատերազմից հետո առաջին համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամն է:

Ի՞նչ է կատարվել կապիտալիստական յերկրների տնտեսության մեջ 1930 թ. 9 ամսվա ընթացքում: Չուղղունի համաշխարհային արտադրանքը, առանց

Խ.Ս.Հ.Մ.-ի, իջել է 16, 1⁰/₀-ով, Հ.Ա. Միացյալ Նահանգներում՝ 21,4 տոկ, Գերմանիայում՝ 22,6⁰/₀-ով: Պողպատի համաշխարհային արտադրանքը իջել է 19,3⁰/₀-ով, քարածխի ստացումը՝ 8,1⁰/₀: ՀԱՄՆ մեքենաշինարական արդյունաբերությունը կրճատվել է 24⁰/₀: Ավտոմոբիլների արտադրությունը ՀԱՄՆ-ում իջել է 36,9⁰/₀, Գերմանիայում 30,8⁰/₀:

Ամերիկական «Մեքենաշինարարությունը» նորություններ ժուրնալում գրում են հետևյալը. «Հարկավոր է արդյոք ժամանակավորապես վերադառնալ մեքենաները, վորովհետև մեզ մոտ գործազուրկներ շատ կան: Սա այժմ այրող հարց է քաղաքային խնդիրներից շատերի համար: Նրանցից շատերը արդեն պատասխանել են հոգուտ ձեռքով աշխատանքի»: Յեւ պետք է ասել, վոր ՀԱՄՆ առանձին տեղերում արդեն կիրառվում է ձեռքով աշխատանքը, գլխավորապես քաղաքային շինարարության մեջ:

ՀԼԿՅԵՄ 9-րդ համագումարում իր գեկուցման մեջ բնկ. Կազանովիչը քաղվածք էր բերել մի ժուրնալից, վորտեղ այդ առթիվ գրված է բառացի հետևյալը. «Ձե՛ն՝ վոր կարելի էր գործ տալ միլիոնավոր մարդկանց յեթե նոր դադարահանների փոխարեն ոգտագործենք հները, հանենք գործից բարձրացնող կրանները և տրանսպորտի մյուս մեխանիզմները, դուրս անենք մեքենագրուհիներին և բոլոր նամակները ըսկանք գրել ձեռքով... այս վոչ վոք չի առաջարկում: Իսկ ինչո՞ւ զո՞հ է դարձել շինարարությունը»: «Յեթե կարելի յե — հեգնում է ժուրնալը, — վերադառնալ ձյուն վաքող մեքենաները, վորոնք արագությամբ վերականգնում են քաղաքի շարժումը, ել՝ ավելի լավ է ձյուն մաքրող մարդկանց ղինել վոչ թե թիյերով, այլ թեյի գդալներով»:

Այս փաստերը մեծ ուշադրության արժանի յեն: Մեզ մոտ խորհրդային յերկրում ուժեղ էերպով մըտցվում է նոր տեխնիկա, նրանց մոտ կապիտալիստական յերկրներում բանն այնտեղ է հասել, վոր նրանք ոտեղծված դրությունից դուրս գալու համար յեղք են փնտրում տեխնիկական հետամնացության մեջ: Մենք մի բան ենք ցանկանում, վոր ամերիկական պրոլետարիատը հեղափոխության միջոցով վորքան կարելի յե շուտ իր ձեռքն առնի իշխանությունը և ամերիկական բուրժուազիային «ազատի» հոգսերից: Ամերիկական մամուլը հաղորդում է, վոր մի շարք տեղերում Ֆերմերները սովի են մատնված: Որինակ՝ Արկանզասի նահանգի 7 քաղաքներում 500 սոված Ֆերմերներ սպառնացել են ավերել մթերախանութները:

Այս բոլորը մի անգամ ևս պարզ և համոզիչ կերպով հաստատում է այն անալիզի ճշտությունը, վոր տվել է կուսակցության 16-րդ համագումարը կապիտալիստական յերկրների ճգնաժամի մասին: Այս բոլորը միանգամ ևս ցույց է տալիս կազմակերպված կապիտալիզմի թեորիաների ամբողջ ոպորտունիստականությունը:

Իսկ ի՞նչ դրություն է մեզ մոտ՝ արդյունաբերության մեջ: 1929—30 թ. ընդհանուր արտադրանքի աճն արտահայտվեց 25⁰/₀-ով, գերազանցելով հնգամյակի 2-րդ տարվա առաջադրությունը 5⁰/₀-ով: Մեր արդյունաբերությունը յերկու տարում տվեց 30.5 միլիարդ ուրբ. արտադրանք, պլանով նախագծված 29,3 միլիարդի փոխարեն: Ամբողջ գործարանային արդյունաբերության 1929—30 թ. տարեկան արտադրության ծավալը ավելի քան յերկու անգամ գերազանցեց նախապատերազմական տարեկամ արտադրությանը:

Նավթային հնգամյակը կատարվում է $2\frac{1}{2}$ տարում: 1931 թ. պլանով պետք է ստացվի 82,5 միլ. քարածուխ, հնգամյակի վերջում նախագծված 75 միլ. փոխարեն: 1931 թ. մեր գործարանները պետք է տան 54 հազ. տրակտոր, հնգամյակի վերջում նախագծված 53 հազ. փոխարեն: 1931 թ. պլանների կատարումը ծանր արդյունաբերության մեջ կնշանակի հնգամյակ կատարում 98%-ով հենց այդ բնագավառում, իսկ ամբողջ արդյունաբերության մեջ՝ 79%-ով: 1931 թ. պլանի կատարումը կդնի մեզ աշխարհում 4-րդ տեղը ըստ չուգունի և քարածխի և 2-րդ տեղը՝ ըստ նավթի: 1931 թ. արդյունաբերության հանրայնացված հատվածը կազմելու յե 97,5 տոկ: Նույն 1931 թ. հրահամյակի 3-րդ և վճռական տարում կսկսեն աշխատել 518 նոր ձեռնարկություններ: Սա մի անգամ ևս ամբողջ պարզության և համոզեցուցիչ կերպով հաստատում է կուսակցության 16-րդ համագումարի յեզրակացությունը, թե «ով-ում» հարցը վերջնականապես և անվերադարձ կերպով լուծված է արդյունաբերության մեջ:

Ինչպես է դրությունը գյուղատնտեսության բնագավառում: 1931 թ. գյուղացիական տնտեսությունների մոտ կեսը ընդգրկված կլինի կոլեկտիվացումով: Թե ինչպիսի արագություն էնք առաջ շարժվում գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակազմության բնագավառում, ցույց է տալիս հետևյալ փաստը. ամենադժվար տարում հավաքվել է 700 միլիոն փութ հաց, իսկ այս տարի սովխոզների և կոլխոզների միջոցով հավաքվել է 1.263 միլիոն հաց: 1931 թ. Խորհրդային Միության 4 խոշորագույն մարզերն, ինչպես օրինակ՝ Հյուսիսային Կովկասը և

մյուսները համատարած կերպով կոլեկտիվացված կլինեն: Մեր կուսակցությունը համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա անց է կացնում վերջին շահագործող դասակարգի՝ կուլակության վերացման քաղաքականությունը:

Այժմ մեր կուսակցությունը և կոմյերիտները թյունը 16-րդ համագումարի վորոշումների հիման վրա մոբիլիզացիայի յին յինթարկում իրենց ուժերը և ուշադրությունը անասնուբուծական պրոբլեմը լուծելու համար: Կարելի յե վազորոք համոզված լինել, ընկերներ, վոր կվսակցությունը և կոմյերիտները թյունը այս պրոբլեմը կլուծեն ամբողջապես այնպես, ինչպիս լուծեցին հացահատիկային պրոբլեմը:

1931 թ. գյուղի սոցիալիստական հատվածը՝ կըկազմի 42 տոկ, իսկ նրա ապրանքային արտադրանքը՝ 50%-: Այդպիսով՝ գյուղատնտեսության մեջ ևս «ով-ում» հարցը հաջողության վրածվում է մեր կուսակցության ղեկավարության վրա:

Խոսելով մեր յերկրի ժողովրդական տնտեսության զարգացման տեմպերի մասին, բնորոշ է բերել դարձյալ մի օրինակ. մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարության մեկ տարին հավասար է ցարական Ռուսաստանի 13 տարուն: Այստեղից յերևում է, թե ինչ բուռն տեմպով է աճում և առաջ շարժվում մեր ժողովրդական տնտեսությունը:

Մեր կուսակցության քաղաքականության հիման վրա աճում է նաև բանվորների և գյուղացիների նյութական բարեկեցությունը: Բանվորների աշխատավարձը 2 տարում բարձրացել է 12%-ով: 7-ժամյա աշխատանքային օրվա անցիկ են արդյունաբերության մեջ զբաղված բոլոր բանվորների 45,5%-ը: Անընդհա-

տականին անցել է բոլոր բանվորների 67%-ը: Մեր
յերկրում հիմնականում վերացվել է գործազրկությունը,
մինչդեռ կապիտալիստական յերկրներում նա
ամսե-ամիս, շաբթե-շաբաթ և որից որ աճում է:
Դյուղացիների նյութական բարեկեցությունը նույն-
պես անընդհատ բարելավվում է: Յես չեմ բերի տըվ-
յալներ, թե ինչպես բանվորների և դյուղացիների
բարեկեցության բարելավման հետ միասին աճում է
նաև բանվոր յերիտասարդության նյութական և կուլ-
տուրական բարեկեցությունը: Այդ մասին դուք բա-
վական տեղյակ եք: Յես ուզում եմ միայն ցույց տալ,
թե ինչպիսի նյութական գրության մեջ է գտնվում
արտասահմանի յերիտասարդությունը:

Գերմանիայում յերիտասարդ մեծագործը ստա-
նում է շաբաթական 6—8 ուրբ.: Այդպիսով՝ ամիսը
նա աշխատում է ամենաշատը 24—36 ուրբ.: Լեհաս-
տանում յերիտասարդ մանածագործը վաստակում է
ամսական 8 ուրբ.: Ֆրանսիայում՝ ամսական 14—16
ուրբ. և այդ այն ժամանակ, յերբ յերիտասարդու-
թյան աշխատանքային որը արտասահմանում հավա-
սար է 8—9—10 և 12 ժամվա: Գերմանիայում որի-
նակ, բանվոր յերիտասարդության 40%-ը աշխատում
է որական 10 ժամ, 30%-ը աշխատում է 9 ժամ: Ընդ-
հանուր գործազրկության աճի հետ միասին կապիտա-
լիստական յերկրներում ավելանում է նաև գործա-
զուրկների թիվը յերիտասարդների մեջ:

Վերջին տվյալներով արտասահմանի 25 միլիոն
գործազուրկներից 6 միլիոնը յերիտասարդ յեն: Ահա,
ընկերներ, այսպես է դրությունը կապիտալի յերկըր-
ներում, և այսպես է մեր Խորհուրդային Միության
ժողովրդական տնտեսության զարգացման գործը:

1. ՀՆԳԱՄՅԱԿԸ 4 ՏԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅԲԱՐԸ ՍՈՅԱԼԻՋՍՏԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵՂ- ՎՈՂ ՊԱՅԲԱՐՆ Ե.

Մեր յերկրի բանվոր դասակարգը կուսակցության
դիկավարությամբ ձեռք բերեց խոշոր աջողություն-
ներ, հակառակ դասակարգային թշնամու կատաղի
դիմազրության, հակառակ աջ և «ձախ» յերկյերեսա-
նի ոպորտունիստներին, վորոնք պարտվեցին և գա-
ղափարապես միանգամայն սնանկացան: Այս բոլորը
դարձյալ մի ավելորդ անդամ հաստատում է բնկ.
Ստալինի առածը կուսակցության 16-րդ համագումա-
րում, թե մեր յերկրը թեվակոխել է սոցիալիզմի ժա-
մանակաշրջանը: 16-րդ կուսհամագումարում իր յեղ-
րակացման խոսքի մեջ նա ասել է:

«Պարզ է, վոր մենք արդեն դուրս են յեկել փո-
խանցիկ ժամանակաշրջանից, հասկանալով այդ հին
մտքով, մտնելով ուղղակի և ծավալուն սոցիալարա-
րության ժամանակաշրջանը ամբողջ Ֆրոնտով: Պարզ
է, վոր մենք արդեն թեվակոխել ենք սոցիալիզմի ժա-
մանակաշրջանը, վորովհետև այժմ սոցիալիստական
հատվածը իր ձեռքին ունի ամբողջ ժողովրդական
տնտեսության բոլոր տնտեսական լծակները, թեպետ
մինչև սոցիալիստական հասարակարգ կառուցելը և
դասակարգային տարբերությունները վոնչացնելը
գեռ շատ հեռու է»:

Ընկերներ, այդպիսով՝ մենք տնտեսական նոր
քաղաքականության ռելսերի վրա վոտք դրինք Նեպի
վերջին շրջանում և սոցիալիզմի առաջին ժամանակա-
շրջանում: Առաջին պայմանը, վորի հետևանքով ձեռք
են բերվել այդ վճռական հաջողությունները մեք

յերկրի սոցիալիզմի շինարարութեան գործում՝ դա-
կուսակցութեան գլխավոր գծի ճշտութեամբն է, մեր
կուսակցութեան և նրա ղեկավարութեամբ Լենինյան
կոմյերիտմիութեան վճռական պայքարը յերկու ֆրոն-
տով՝ աջ թեքման դեմ, վորը հեղափոխութեան զար-
գացման տվյալ ետապում հանդիսանում է գլխավոր
վտանգը, «ձախ» ոպիրտունիստները, հաշտողները և
Միբցովի, Լոմինաձեի և Շացկինի աջ—«ձախ» բլոկի
դեմ:

Հինգամյակը կատարել 4 տարում, 1931 թ.
ավարտել մեր յերկրի սոցիալիստան տնտեսութեան
հիմքի կառուցումը—ահա այն մեծագույն և մարտա-
կան խնդիրը, վորը համար աշխատելու յի Լենինյան
կոմյերիտմիութեան, այս հիմնական խնդրի շուրջը
մենք պետք է մոբիլիզացիայի յենթարկենք մեր
կոմյերիտական կազմակերպութեանները բոլոր ողակ-
ները:

Մեր յերկրի ձեռք բերած հաջողութեաններում
խոշոր դեր է կատարել Լենինյան կոմյերիտմիութեա-
նը: Կոմյերիտմիութեան քաղաքական և գործնական
նշանակութեանը տնտեսական կոլտուրական և հասա-
րակական քաղաքական այն բոլոր կարևորագույն
խնդիրների լուծման գործում, վորոնց համար աշխա-
տել են կուսակցութեանը և նրա ղեկավարութեամբ՝
բանվոր դասակարգը,—դա յերևում է ընկ. ընկ. կա-
զանովիչի և Կոսարևի զեկուցումից:

Խոնչով է բնորոշ մեր միութեան զարգացումը
8-րդ և 9-րդ համագումարների ժամանակաշրջանում:
Նա բնորոշ է նախ և առաջ կոմյերիտմիութեան
անընդհատ աճող ակտիվութեամբ, բանվոր և աշխա-
տավոր յերիտասարդութեան մասսաներում ունե-

ցած հեղինակութեան բարձրացումով: Մեր միու-
թեանը անցյալում, մասնավոր մինչև 8-րդ հա-
մագումարը ապրել է զգալի չափով ներկոմյերիտական
հարցերով: Այն ժամանակ աշխատանքի և կրթութեան
հարցերը միանգամայն որինական կերպով մեծ տեղ
եյին բռնում: Տնտեսական հարցերը կոմյերիտմիու-
թեան աշխատանքներում գլխավորը և առաջնը չեյին
կազմում: Այն ժամանակ կոմյերիտմիութեանը հան-
դես եր գալիս մի շարք կուլտուրական գործերում, իբրև
նախաձեռնող, և այն ժամանակները մենք դեռ շատ
թույլ մասնակցութեան եյինք ցույց տալիս տնտեսա-
կան խնդիրների լուծմանը: Այդ բնագավառում մենք
մինչև 8-րդ համագումարը չեյինք կարող պարծենալ
մեծ նվաճումներով: Այն ժամանակ կոմյերիտմիու-
թեանը միայն առաջին փորձերն եր անում, կոնկուրս-
ները, արտադրական փոխադարձ կանչերը, նոր սկսել
եյին ստեղծվել առաջին հարվածային բրիգադները
այնպիսի պրոլետարական խոշոր կենտրոններում, ինչ-
պես Լենինգրադը, Մոսկվան, Ուրալը: Մենք այն ժա-
մանակ արդյունաբերութեան աշխատանքներում դեռ
չեյինք տեսնում կոմյերիտմիութեան ծավալուն մաս-
նակցութեանը:

Մեր միութեան և առաջին հերթին ՀԼԿՅՄ
կենտկոմի միտքը զբաղված եր այն հարցով, թե
ինչպես մեր աշխատանքի ձևերը, մեթոդները և ամ-
բողջ սիստեմը հարմարեցնենք վերակառուցման ժա-
մանակաշրջանի պահանջներին: Մեզ մոտ նույնիսկ
մեր ակտիվի մեջ պատահում եյին մարդիկ, վորոնք
փորձում եյին սահմանափակել և նեղացնել կոմյերիտ-
միութեան մասնակցութեանը սոցիալարարութեանը:
Ուստի, պատահական չէ, վոր համամիութենական

6-րդ կոնֆերանցիայից հետո, յերբ ղրվեց «ալվելի լայնացնել կոմյերիտմիության մասնակցության ֆրոնտը յերկրի տնտեսական—կուլտուրական և հասարակական—քաղաքական կյանքում» լողունգը, կոմյերիտմիության առանձին ողակները ղբաղվում են ին ամեն ինչով, բայց ուշադրություն չեն ղարձնում այդ խնդրի վրա, տնտեսական հարցերը չեն ղին ղնում իրենց ուշադրության կենտրոնում:

ՀԼԿՅԵՄ կենտկոմը միության և բանվոր ու աշխատավոր ամբողջ յերիտասարդության ուշադրությանը ղարձրեց տնտեսական շինարարությանը մասնակցելու գործի վրա, վորովհետև այստեղ և ղակակարգային պայքարի սրությունը, Յերիտասարդությունը և կոմյերիտներին անկարելի յի ղաստիարակել բոլշևիկյան վոգով, առանց նրանց ակտիվ մասնակցության տնտեսական շինարարությանը: Հարկավոր եր կոմյերիտների բանվոր և աշխատավոր յերիտասարդության միլիոնավոր մասսաների ոգնությունը բոլշևիկյան կուսակցության տնտեսական շինարարությանը մասնակցելու համար: Հենց այդ խնդրի վրա յի աշխատել և կոմյերիտմիությունը: Լենինյան կորյերիտմիությունը, ինչպես այդ մասին հաճախ խոսվել է, հանգես յեկավ սոցմրցման նախաձեռնողի ղերում, իսկ այդ սոցմրցումը հետագայում մեր կուսակցության ղեկավարությամբ ղարձավ բանվորների ընդհանուր գործը: Կոմյերիտմիությունը խոշոր ոգնություն ցույց տվեց կուսակցությանը արդյունաբերության ամրացման, ղարգացման և վերակառուցման գործում, ակտիվ պայքար մղելով աշխատանքի կարգապայության համար, անցկացնելով տասնյակ հաղարավոր ռացիոնալիզատորական միջոցառումներ, պայ-

քարելով «նեղ տեղերը» հաղթահարելու համար և այլն և այլն: Նույն ժամանակամիջոցում միությունը սոցշինարարության վճռական և հանգուցային աշխատամասերն ուղարկեց 350.000 կոմյերիտ:

Կոմյերիտմիությունը մեծ նվաճումներով հասավ իր 9-րդ համագումարին նաև գյուղում կատարած աշխատանքներում: Այդ նվաճումները կայանում են ամենից առաջ նրանում, վոր գյուղի կոմյերիտմիությունը ցույց տվեց իրեն իրրև կուսակցության գծի համար ակտիվ պայքարող և խոշոր ոգնություն ցույց տվեց կուսակցությանը կոլխոզային և սովխոզային շինարարությունը ծավալելու գործում: Անցած ղարնանացանի կամպանիայի ժամանակ ղաշտերում աշխատել յեն 550.000 կոմյերիտներ: Այժմ կոմյերիտները 50% արդեն մտել և կոլխոզը: Կուսակցության խնդիրները գյուղում ակտիվ կերպով անցկացնելու և կոլխոզային ու սովխոզային շինարարությունը մասնակցելու հիման վրա Լենինյան կոմյերիտմիությունը գյուղում աճեց ղաղափարապես և քաղաքանապես, ստուգեց և ամրացրեց իր ղարքերի կայունությունը, ղգալիորեն մաքրվեց ոտար տարրերից: Հարկավոր է ընդգծել գյուղական կազմակերպությունների կատարած մեծ աշխատանքը այնպիսի տեղերում, վորտեղ չկան կուսակցական բջիջներ:

Վերջևս գյուղի կոմյերիտմիությունը կոլխոզների ամրացման գործում հետգհետ ղառնում և կուսակցության ակտիվ ոգնականը: Ահա, ընկերներ, թե ինչպես և մեր միության աշխատանքի ղրությունը տնտեսական ֆրոնտում այդ ժամանակաշրջանում:

Դուք գիտեք, վոր միության կենտկոմի ղեկտեմբերյան պլենումը արձանագրեց կոմյերիտմիության

աշխատանքի տեմպերի յետամնացությանը վերակա-
ռուցման ժամանակաշրջանի տեմպերից և թափից:
Ի՞նչի մեջ եր գտնուում այն ժամանակ կենտկոմի դեկ-
տեմբերյան պլենումը հետամնացության իմաստը:
Նրանում՝ վոր տնտեսական հարցերը գլխավոր հար-
ցերն չեյին ՀԼԿՑԵՄ աշխատանքներում, նրանում, վոր
կազմակերպությունները զգալի չափով աշխատում
եյին այնպիսի ձևով և մեթոդներով, վորոնք հատուկ
են վոչ թե վերակառուցման ժամանակաշրջանին, այլ
վերաշինման ժամանակաշրջանին: Այստեղից ել կենտ-
կոմի պլենումը ձևակերպեց իր խնդիրը՝ կոմյերիտ-
միության անգամների տմբողջ զանգվածով դառնալ
դեպի վերակառուցման ժամանակաշրջանի խնդիր-
ները:

Թ-րդ համագումարը իր վորոշումներում արձա-
նագրել է, վոր ՀԼԿՑԵՄ-ը հիմնականում շրջադարձ է
կատարել տնտեսական շինարարության կողմը և վոր
միության կենտկոմի դեկտեմբերյան պլենումի նշած
հետամնացությունը հիմնականում հաղթահարված է:
Լենինյան կոմյերիտմիությունը իր վիթխարի աշխա-
տանքի համար, վոր նա կատարել է տնտեսական
ֆրոնտում, կառավարության վորոշմամբ Թ-րդ համա-
գումարում պարզեցվառվեց «Աշխատանքի կարմիր
Դրոշի» ջրանշանով: (Ծավահարություններ):

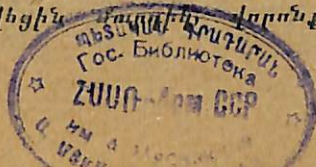
Իայց, ընկերներ, գտնվեցին մարդիկ, վորոնք կար-
ծում եյին, մենք գտնվում ենք միայն վճռական շրջ-
ադարձի շրջանում: Նրանք Թ-րդ համագումարի բաց-
վելուց առաջ, յիրը գումարում եյին Լենինյան
կոմյերիտմիության անցած կտապը, պնդում եյին, վոր
միությունը գտնվում է միայն շրջադարձի շրջանում:
Դրանով եր առաջադրում մասնավորապես կոմյերիտ-

միության Լենինգրադի մարզկոմի քարտուղարը, կըր-
կնելով միևնույնը: Կոմյերիտմիության Լենինգրադի
կազմակերպությունն ուղղեց իր քարտուղարին և ավեց
կոմյերիտմիության դրության միանգամայն ճիշտ գնա-
հատությունը Թ-րդ համագումարից առաջ:

Մենք այժմ կարող ենք պնդել, վոր այն ձևերը
և մեթոդները, վորոնց միջոցով մեր միությունը կազ-
մակերպում է մասսաների ակտիվությունը սոցշինա-
րարության մեջ, հիմնականում համապատասխանում
են այն պահանջներին, վորոնք առաջադրվում են վե-
րակառուցման ժամանակաշրջանի կողմից:

Այն վեճը, թե մեր միությունը իր յերեսը դար-
ձրել է տնտեսական շինարարության կողմը, անպետք
և պարապ խոսակցություն չէ, վորովհետև մենք մեր
միության հետագա խնդիրները պետք է վորոշենք
նայած այն բանին, թե ինչպես կվորոշվի այս դրու-
թյունը: Յեթե մենք ընդունենք, վոր մեր միությունը
գտնվում է միայն շրջադարձի շրջանում, այն ժա-
մանակ մենք այնպես կանենք, վոր մեր միությունը
կատարի այդ շրջադարձը: Իսկ յիրք մենք Լենինյան
կոմյերիտմիության աշխատանքի փաստերի և թվերի
անալիզի հիման վրա գտնենք, վոր ՀԼԿՑԵՄ-ը հիմնա-
կանում իր յերեսն արդեն դարձրել է տնտեսական
շինարարության կողմը, յեղնելով այս դրույթից, մենք
կտանք միությանը հետագա խնդիրները, կտանք նրա
աշխատանքի հետագա հեռանկարները: Ահա թե ինչու
յես կրկնում եմ, վոր այն վեճը, թե մեր միությունը
իր յերեսը դարձրել է տնտեսական շինարարության
կողմը, թե վոչ, սկզբունքային նշանակություն ունի
մեր միության խնդիրները ճիշտ վորոշելու համար:

Գտնվեցին մարդիկ, վորոնք առաջ քաշեցին

այսպես կոչված «պերմանենտային» հետամնացութեան թերութեան: Այդ ընկերների կարծիքով, ուրեմն քանի վոր կոմյերիտմիութեան առջև դրվում են նորանոր խնդիրներ, նա այդ խնդիրներից հետ ե մնում «պերմանենտ կերպով», և այդ հետամնացութեանը արտահայտվում է, իբրև, վոչ այն ձևով, ինչպես հիմնականում հաղթահարված հետամնացութեանը: Այդպիսով՝ որչե-տիվորեն ստացվում է, վոր կոմյերիտմիութեան՝ իբրև կուսակցութեան առաջին ոգնականի առջև դրված խնդիրները միութեան ուլժերից վեր են: Այսպես կարող են պնդել այն մարդիկ, ովքեր ՀԼԿՅԵՄ առջև դրված վիթխարի խնդիրներից խուճապի են մատնվել: Մեր միութեանը ընդունակ յե անցկացնելու կուսակցութեան գլխավոր գիծը և լուծելու այն խնդիրները, վոր դնում է նրա վրա կուսակցութեանը: Անհրաժեշտ է ամենաանողոք և վճռական դիմադրութեանը ցոյց տալ այդ «թերիային»: Բայց մենք վաղորոք պետք է նախադգուշացնենք մեզ հաջողութեան-ներից առաջ յիկող առանձնահատուկ գլխավորությունի վտանգից:

Վերջերս մեր կուսակցութեանը իր աշխատանքի համար ստացավ մի շարք միանգամայն արժանի դո-վասանքներ: Բայց դրանից մեր գլուխը չպետք է պտտվի: Մենք պետք է պարզ հաշիվ տանք մեզ, վոր մեր առջև դրված են մեծ խնդիրները, վորոնք «ինք-նահոսով» չեն կարող կատարվել: Նրանք պա-հանջում են մեծագույն լարվածութեան և կազ-մակերպվածութեան: Մենք պետք է պարզ հաշիվ տանք մեզ, վոր մենք դեռ շատ թերութեաններ ու-նենք, վորոնք պետք է վերացվեն բոլշևիկյան ինքնա-քննադատութեան կրակով: Այդ բոլորը մենք պետք է հիշենք, Մենք պարծենկոտ չպետք է լինենք:

Ինչու՞ն են կայանում մեր թերութեանները: Սրանք կայանում են թեկուզ հենց նրանում, վոր մենք դեռ չենք կազմակերպել կոմյերիտների և յերի-տասարդութեան տեխնիկական լավ ուսուցումը, բոլ-շևիկյան շարժում չենք ծավալել նոր տեխնիկայի յու-րացման համար, մենք դեռ թույլ ենք աշխատում ու-ցիռնալացման բնագավառում:

Մենք մինչև այժմ դեռ չենք կատարել կուսակ-ցութեան 16-րդ համագումարի գերեկտիվը բոլոր կոմ-յերիտներին հարվածային շարժման մեջ դնելու մա-սին: Առաջավոր կազմակերպութեաններում հարվա-ծայնութեան ընդգրկումը հավասար է 75—80%, բայց կան կազմակերպութեաններ, վորոնք կանգ են առել 40—50% վրա: Մենք այստեղ դեռ հիմնավորապես աշխատելու յենք:

Հարկավոր է ուղղակի ասել, վոր մենք հարկա-վոր չափով դեռ չենք տիրապետել տնտեսական շինա-րարութեան մի շարք հանգույցային հարցերի: Բավա-կան է ցույց տալ մեր թույլ աշխատանքը նոր շինա-րարութեան բնագավառում կամ որինակ՝ քարածխա-յին արդյունաբերութեան մեջ: Դո՞նբասի կոմյերիտա-կան կազմակերպութեանը վատ եր աշխատում տնտե-սական ֆրոնտում: Հարկավոր է նշել, վոր վերջին ժա-մանակներս ՀԼԿՅԵՄ կենտկոմի և Ուկրաինայի ԼԿՅԵՄ-ի կենտկոմի ձեռք առաջ վճռական միջոցա-ռումները շնորհիվ կոմյերիտմիութեան Դո՞նբասի կազ-մակերպութեանը ունեցավ մի շարք աջողութեաններ: Կամ ասենք հենց տրանսպորտում՝ մենք մինչև այժմ դեռ ելի վատ ենք աշխատում: Կուսակցութեան կենտ-կոմի և ժողկոմխորհի վերջերս հրապարակած դիմու-մը տրանսպորտի աշխատանքում կոմյերիտմիութեա-նը շատ բան է պարտավորեցնում:

Յես արդեն ասացի՝ հիմնական խնդիրը կայանում է նրանում, վոր հնգամյակը կատարենք չորս տարում: Հնգամյակը չորս տարում կատարելու համար մղվող պայքարի հիման վրա մենք հաջողությամբ կիրադործենք մեր լոգունգը «հասնել և անցնել» կապիտալիստական յերկրներից տեխնիկապես և տնտեսապես:

Մեր ժողովրդական տնտեսության ծավալման տեմպերը թե՛ արդյունաբերության և թե՛ գյուղատնտեսության բնագավառում անցնում են կապիտալիստական բոլոր յերկրների տեմպերից: Մակայն չնայած այն բանին, վոր մենք արագ առաջ ենք շարժվում, մենք ելի դեռ մեծ չափով յետ ենք մնում: Այսպես որինակ՝ Ամերիկայում 1929 թ. նավթ ստացվել է 143 միլ. տոնն, մեղ մոտ՝ 19 միլ. տոնն, իսկ 1931 թ. պլանով նախագծված է հասցնել 26 միլ. տոնն: Եներգիայի արտադրությունը Ամերիկայում 1929 թ. հավասար էր 117 միլիարդ կիլավատժամի, իսկ 1930 թ. 9 միլիարդի, 1931 թ. պլանով նախագծված է 12 միլիարդ: Ամերիկայում քարածուխ ստացվել է 546 միլ. տոնն, իսկ մեզնում 1930 թ. 56 միլ. տոն: 1931 թ. յենթադրվում է ստանալ $83\frac{1}{2}$ միլ.: Քարածխի ստանալու գործում այս տարի Ֆրանսիայից առաջ ենք գնում, իսկ չուգունի արտադրության գործում՝ Ֆրանսիայից և Անգլիայից:

Այդպիսով՝ հնգամյակի 4 տարում կատարելու համար մղվող պայքարը միեւնույն ժամանակ մի պայքար է կապիտալիստական յերկրներին «հասնելու և անցնելու» լոգունգը հաջողությամբ կատարելու համար:

II. ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅԳԱՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՆԳՈՒՅՅԸ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ Ե.

Մեր կուսակցությունը դրել է մարտական խնդիր՝ ավարտել 31 թ. սոցիալիստական տնտեսության հիմքի կառուցումը:

Այդ ի՞նչ է նշանակում:

«Ստեղծել սոցիալիզմի տնտեսական բազա նշանակում է գյուղատնտեսությունը միացնել սոցիալիստական արդյունաբերության հետ մի ամբողջական տնտեսության մեջ, յենթարկել գյուղատնտեսությունը սոցիալիստական արդյունաբերության ղեկավարությանը, քաղաքի և գյուղի փոխհարաբերությունը կանոնավորել գյուղատնտեսության և արդյունաբերության արտադրանքի ուղղակի փոխանակության հիման վրա, փակել և վերացնել այն բոլոր ճանապարհները, վորոնց միջոցով ստեղծվում է դասակարգը, վորոնց ոգնությամբ ամենից առաջ ստեղծվում է կապիտալը, ստեղծել վերջի վերջո արտադրության և բաշխման այնպիսի պայմաններ, վորոնք ուղղակի տանում են ղեպի դասակարգերի վոչնչացում» (Ստալին):

Ի՞նչու՞մն է կայանում մեր խնդիրը: Խնդիրը կայանում է նրանում, վոր մոբիլիզացիայի յենթարկենք կոմյերիտմիության անդամների և պրոլետարական կոլեկտիվին և ամբողջ աշխատավոր յերիտասարդության 3 միլիոնանոց մասսայիստեղծագործական նախաձեռնությունը ու ինքնագործունեյությունը ել ավելի յեռադուն ոգնություն ցույց տալու կուսակցությանը սոցիալիստական ծավալուն հարձակումը ամբողջ ֆրոնտով իրականացնելու գործում:

Հարկավոր է կոմյերիտմիության աշխատանքներով ընդգրկել անտեսական-կուլտուրական և հասարակական—քաղաքական շինարարության տեղամասերը, առանց բացառության, կենտրոնացնելով գլխավոր ուշադրությունը ամենանեղ աշխատամասերում:

Սրա մեջ է կայանում, ընկերներ, կոմյերիտմիության խնդիրը:

Ահա թե ինչու մենք առանձին համառությամբ պահանջելու յենք կոմյերիտմիության բոլոր կազմակերպություններից, առանց բացառության, խորապես հասկանալ արտադրական պրոցեսները, տիրապետել նոր տեխնիկային, լավ ծանոթանալ մեխանիկացիային, մի շարք ուրիշ հարցերի, վորոնց այժմ անհրաժեշտ է իմանալ, վերապահել կարողանանք մոբիլիզացիայի յենթարկել յերիտասարդ մասսաներին սոցիալիստական շինարարության խնդիրները կատարելու համար: Մենք այժմ պետք է պահանջենք աշխատանքի տեմպերի բարձրացում, աշխատանքի վորակի անընդհատ բարելավում:

Իսկ ի՞նչ հիմնական հանգույցային հարցեր են լինելու մեր ուշադրության կենտրոնում արդյունաբերության զարգացման բնագավառում: Դա, ընկերներ, մետաղն է, քարածուխը, նավթը, տրանսպորտը, խոշոր շինարարությունը: Արդյունաբերության բնագավառում այս աշխատամասերը պետք է միջ տգտնվեն կոմյերիտմիության ամբողջ աշխատանքի ուշադրության կենտրոնում: Հարկավոր է ընդգծել նաև վորակական ցուցանիշների համար մղվող պայքարի խնդիրը, վորպեսզի քանակական ցուցանիշների կատարվելու և գերակատարվելու հետ միասին զգալիորեն բարելավվեն վորակական ցուցանիշները, Ինքնավստիքի իջեցման

խնդիրը և արտադրության խնայողությունը նույնպես չափազանց մեծ խնդիր է, վորի կատարման համար մենք միշտ պետք է կենտրոնացնենք մեր ուշադրությունը:

Մենք ելեքտրիֆիկացիայի շեֆերն ենք: Հարկավոր է ուղղակի ասել, վոր ելեքտրիֆիկացիայի բնագավառում, մի քանի կազմակերպությունների բացառությամբ, մենք թույլ ենք աշխատում: Դա վերաբերում է կոմյերիտմիության նաև մեր անդրկովկասյան կազմակերպության:

Այժմ մենք պետք է անցնենք այդ գործին, ինչպես հարկն է: Անհրաժեշտ է ծավալել մեր յերկրի ելեքտրիֆիկացիայի գաղափարների և կոնկրետ ուղիների լայն պրոպագանդը: Ելեքտրա-արդյունաբերության և ելեքտրաշինարարության վրա անհրաժեշտ է մեխել կոմյերիտական կազմակերպությունների ասիստրյա ուշադրությունը:

Այստեղ մենք փոխադրելու յենք մարդիկ, այստեղ մենք պետք է կազմակերպենք կոմյերիտական կազմակերպությունների խիստ հսկողությունը, պահանջելով նրանցից բոլշևիկյան տեմպեր կուսակցական դիրեքտիվների կատարման գործում:

Խնդիրների լուծումը յերկրի ինդուստրացման բնագավառում պահանջում է ամենից առաջ ավելի բարձր աստիճանի վրա դնել սոցմրցակցությունը և հարվածայնությունը: Հարվածայինները պետք է առաջավոր լինեն վոչ միայն արտադրության մեջ, այլ և ամբողջ հասարակական—քաղաքական կյանքում:

Բայդ դրա համար հարկավոր է սիստեմատիկ համառ աշխատանք տանել հարվածայինների հետ, իսկ մեզ մոտ այդ ամեն տեղ չի արվում:

Հաճախ աշխատելով վորքան կարելի յե ավելի շատ բանվորներ և բանվոր յերիտասարդներ ընդգրկել հարվածայնությամբ, ամենորոյա աշխատանքները անբավարար են տանում նրանց հետ: Մենք պետք է բոլոր կոմյերիտներին և բանվոր յերիտասարդներին գլխովին ներգրավենք հարվածայնության և սոցիալ-դեմոկրատիայի մեջ: Դա մեր մարտական խնդիրն է: Բայց դրա հետ միասին հարկավոր է ամեն կերպ բարելավել հարվածայնների քաղաքական-դաստիարակչական աշխատանքը:

Դյուրեղում մեր ուշադրության կենտրոնում լինելու յեն աշխատիս հանդուցյալին և վճռական աշխատանքներ՝ մասնակցություն կոլխոզային և սովխոզային շինարարությանը, բամբակ, անասնաբուծություն: Մենք պետք է յեննենք այն բանից, վոր հնգամյակի վերջում հիմնականում ԽՍՀՄ-ն կոլլեկտիվացվելու յե: Մնադրելով հասի պայմաններում մեր խնդիրն է համառ պայքար մղել համատարած կոլլեկտիվացումը նախապատրաստելու և այդ հիման վրա կուլակությունը, իբրև դասակարգ, վերացնելու համար:

Մնադրած է վճռական պայքար մղել ինքնահոսի աջ ուղիով յատկանշվող իրերի IX համագումարի վերջում բոլոր կոմյերիտներին կոլխոզների մեջ ներգրավելու մասին՝ կոմյերիտություն բոլոր կազմակերպությունների մարտական խնդիրն է դառնալու:

Կոմյերիտությունը դեռ շատ թույլ է մասնակցում կոլխոզների տնտեսական—արտադրական խնդիրների լուծմանը:

Կոլխոզների արտադրական հարցերը հիմնական հարցեր են դառնալու գյուղի կոմյերիտական կազմակերպությունների աշխատանքներում:

Մեր գյուղական կազմակերպությունները կոմյերիտ մասսաների կուլտուր քաղաքական մակարդակի բարձրացման ընադավարում նույնպես յետ են մնացել: Ահա թե ինչու ներկայումս պահանջվում է զգալիորեն բարձրացնել քաղաքական-դաստիարակչական աշխատանքը:

Գրեց համագումարը նաեւ, վոր «Դասակարգային պայքարի սրվածությունը յերկրում իր արտահայտությունն է գտել նաեւ յերիտասարդության մեջ: Կուլակը, վոր ամեն տեսակ ձևերով և մեթոդներով փորձում է կազմակերպել իր ուժերը խորհրդային իշխանության քաղաքականությանը դիմադրելու համար, իր գաղափարախոսական ազդեցությամբ փորձում է ներխուժել յերիտասարդության առանձին խավերի մեջ և ձևակերպել իր գործակալությունը նաեւ կոմյերիտության մեջ: Մասնավորապես, կուլակության պայքարը յերիտասարդության վրա ազդեցություն ունենալու համար՝ արտահայտվում է յերիտասարդության ազանդավորական կրոնական կազմակերպություններ ստեղծելու և յերիտասարդության մեջ ազգային ատեւությունը հրահրելու փորձերի միջոցով:

Համագումարը վճռականապես դատապարտում է յեղած վորոշ տրամադրությունները՝ դասակարգային պայքարը համատարած կոլլեկտիվացման ուղիներում դադարեցնելու մասին: Դասակարգային թշնամին փորձում է դասակարգային պայքարի տարրերը տանել կոլխոզ, մի շարք դեպքերում ներս խուժելով կոլխոզի մեջ: Նա փորձում է հրահրել զրփողական տրամադրությունները, կազմակերպել դիմադրության աշխատանքի ճիշտ կազմակերպման, յեկամայինների ճիշտ բաշխման դեմ և այլն, ոգտագործելով այդ կոլխոզային շարժման դեմ պայքարելու համար»:

Կոմյերիտական կազմակերպությունների խնդիրը առկանում է նրանում, վոր կուսակցություն գլխավոր գծի համար և դասակարգային թշնամու դեմ մղվող պայքարում «ծավալենք ամբողջ փրոնտով դադափա-րական և կազմակերպչական առջավ կոլտղա-գյուղա-ցիական յերիտասարդության հիմնական մասսան և բանվորական յերիտասարդության ամբողջ մասսան նվաճելու համար»:

Մանրագծերը և, վոր կոմյերիտիություն պրոլե-տարական կազմակերպությունները մեծ ոգնություն ցույց տան գյուղական կազմակերպության ամբողջ աշխատանքին:

III. ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱ-ՋՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՄՐԱՅՆՈՒՄ ԵՆ ՍՈՑԻԱ-ԼԻԶՄԻ ԴԻՐԳԵՐԸ.

Յեն չեմ խոսի այն մեծ հաջողությունների մա-սին, վոր կոմյերիտիությունը ձեռք է բերել կուլ-տուրական շինարարության բնագավառում, հաճախ փշրելով ոպորտունիստների և բյուրոկրատների դիմա-դրությունը:

Կուլտուրական շինարարության բնագավառում մեր առջև չափազանց մեծ խնդիրներ են դրված: Այդ խնդիրները կայանում են ամենից առաջ նրանում, վոր ե՛լ ավելի ուժեղ տեմպով ծավալենք ֆարգործու-նների շինարարությունը, բարելավենք և ամրացնենք նրանց աշխատանքը, կտրիվ ոգնություն ցույց տանք կուսակցությանը պարտուսի գործում և այլն:

Այստեղ հարկավոր է խոսել վորոշ ընկերների մա-սին, վորոնք այդ բնագավառում բոլորովին չեն հասկա-ցել 16-րդ համագումարի վորոշումը: Կուսակցության

16-րդ համագումարի վորոշումները ցույց են տալիս, վոր ֆարգործուսը վորակյալ կադրերի նախապատրաստ-ման հիմնական ձևն է, բայց միևնույն ժամանակ մեր զարգացման ավյալ շրջանում անհրաժեշ է ունենալ կադրերի նախապատրաստման նաև կարճժամա-նակյա ձևեր: Այստեղ վրմանք շեղվում են, բո-լորովին անուշադրության մատենելով այս կարճ-ժամանակյա ձևերը: Այդ ճիշտ չե: Ինքնըստին-քյան հասկանալի չէ, վոր ֆարգործուսների զար-գացման և ամրացման խնդիրը մենք վոչ մի դեպքում չպետք է հեռացնենք մեր ուշադրության սահմաննե-րից: Խնդիրը կայանում է նաև նրանում, վոր ընդհա-նուր պոլիտեխնիկական կրթությամբ ընդգրկենք ամ-բողջ բանվոր յերիտասարդությունը: Հարկավոր է ու-ժեղ կերպով ընդգծել, վոր մենք թեպետ և պարտուսի շեֆերն ենք, բայց դեռ շատ քիչ բանենք արել: Մենք մեղ վրա վերցրել ենք մի շարք պարտավորություն-ներ պարտուսի վերաբերմամբ, մինչ դեռ թույլ ենք աշխատում:

Ազգային հանրապետություններում և մարզե-րում նկատվում է արդյունաբերության խոշոր աճ, մենք մեծ հաջողություններ ունենք գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակազմութուն բնագավառում: Ծավալվում են մեծ թվով բարձրագույն, միջնակարգ և ստորին ուսումնական հաստատություններ, վերաց-վում է աշխատավոր մասսաների անգրագիտությունը, կառուցվում են հիվանդանոցներ և կուլտուրական ու-րիշ հիմնարկություններ:

Որինակ, Միջին Ասիայում մինչև 1917 թ. բնակ-չության մեջ գրագետներ յեղել են 1⁰/₁₀, իսկ այժմ՝ 30 — 40⁰/₁₀:

կոմյերիտմիութեան ազգային կազմակերպութեան ներկայումս անդամները կազմի մեջ կեսից ավելին ռուսներ չեն: Առանձնապես կարևոր խնդիրն է հանդիսանում ազգայիններից (նացիոնալ) արդյունաբերութեան համար կազմել նախապատրաստել: Պետք է ուղղակի ասել, վոր շատ տեղ իշխում է ինքնահոսք, դեռ չկա լավ կազմակերպված աշխատանք: Դեռ չկա կազմակերպված սխառմատիկ աշխատանք՝ գործարանները և ֆաբրիկաները նոր յեկած յերիտասարդների մեջ: Հարկավոր է ամենավճռակա՞ն ձևով պայքարել այնպիսիների դեմ, վորոնք կուլտուրական շինարարութեան մեջ ազգային ձևի տակ փորձում են առաջ քաշել բուրժուական բովանդակութեան, նաև այնպիսիների դեմ, վորոնք ինտերնացիոնալիզմի դրոշի տակ փորձում են վիժեցնել ազգային կուլտուրական շինարարութեանը: Մենք պայքարում ենք՝ ձևով ազգային և բովանդակութեամբ պրոլետարական կուլտուրայի համար: Խնդիրը կայանում է նրանում, վոր ազգային—կուլտուրական շինարարութեան պրոբլեմի լուծման գործում կոմյերիտմիութեանը կուսակցութեան ղեկավարութեամբ առաջին շարքերում լինի:

Մի շարք դեպքերում արվեստի և գրականութեան մեջ դեռևս անբավարար է կոմյերիտական կազմակերպութեանների մասնակցութեանը, կուսակցութեան և կոմյերիտմիութեան թշնամի հայացքները պատշաճ դիմադրութեան ստանում են վոչ միշտ:

Անհրաժեշտ է մոբիլիզացիայի յենթարկել մասսաներին՝ հետադառնել վճռականապես պայքարելու համար ազգային թեքումների, մեծապետական շովինիզմի, իբրև գլխավոր վտանգի, ինտերվենցիային

ձեռնառու տեղական նացիոնալիզմի և հաշտվողականութեան դեմ:

IV. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԱՄՐԱՅՆԵԼ ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՄԻՋՈՒԿԸ.

Խոչալես է մեր միութեան աճի գրութեանը: Մինչև 8-րդ համագումարը կոմյերիտմիութեան մեջ բանվորներ յեղել են 682.000, մինչև 9-րդ համագումարը բանվորներ յեղել են մեկ միլ. 10 հազար, բաւրակներ յեղել են 160 հազար, դարձել են 295 հազար. Այդպիսով՝ մեր միութեան պրոլետարական միջուկը աճել է 44,8%—ից, մինչև 48,8%:

Բայց մենք, բացի թվերից, պետք է տեսնենք այն պրոցեսները, վորոնք տեղի յեն ունենում կոմյերիտական կազմակերպութեան մեջ: Նրանք կայանում են նրանում, վոր մեր միութեան բանվորական շերտի մեջ մենք արդեն ունենք աշխատանքային ֆրոնտում տասնյակ հազարավոր հարվածայիններ և հերոսներ:

Գլուղում մեր կազմակերպութեանները թեպետ զանդաղ կերպով, բայց հետզհետ հիմնականում զաւնում են կոլեկտիվին յերիտասարդներից բաղկացած կազմակերպութեաններ: Մենք այդ պրոցեսները պարտավոր ենք տեսնել, վորովհետև նրանք հեշտացնում են մեր այն խնդիրների լուծումը, վոր դրել է կուսակցութեանը մեր առջև:

8-րդ և 9-րդ համագումարների ժամանակամիջոցում Լենինյան կոմյերիտմիութեան շարքերից հեռացել է մեկ միլիոն մարդ: Հարց է ծագում՝ ի՞նչ յեղան նրանք: Մի մասը մտավ կուսակցութեան մեջ, մյուս մասը հեռացվել է, յերիտասարդների մի մասն էլ հեռացել է իր կամքով: Վոր մի մասը հեռացել է Լենինյան կոմ-

յերիտմիության շարքերից իր կամքով՝ դա արժանի
յե հատուկ ուշադրության: Հետևապես, վոչ բոլոր
կազմակերպություններն ընդունակ են կազմակերպե-
լու իրենց աշխատանքը նոր յեկած յերիտասարդու-
թյան հետ:

Անհրաժեշտ է դրսևվորել առանձին մեղմություն
և անհատական մոտեցում, վոր մեր միության մեջ
ամեն մի նոր յեկող կարողանա գտնել իր տեղը և
մասնակցի սոցշինարարությանը:

ՀԼԿՅԵՄ 9-րդ համագումարում քննեց այն հար-
ցը, թե այժմ ի՞նչը կատարենք՝ կոմյերիտմիության
շարքերի դուռը, թե՞ ստուգումը:

Համագումարը վորոշեց անցկացնել ստուգում:
Ի՞նչու, ընկերներ:

Վորովհետև կոմյերիտմիության պայքարի ամ-
բողջ ժամանակաշրջանը, 8-րդ համագումարից մինչև
9-րդ, յեղել է դասակարգային սրված պայքարի շըր-
ջան, կոմյերիտմիությունը զգալի չափով գտվել է մեղ
ոտար և անպետք տարրերից: Ներկայումս գտում էի
պահանջվում, բավական է ստուգել կոմյերիտմիու-
թյան շարքերը՝ գլխավորապես միության այս կամ
այն անդամի սոցիալական դրությունը ճիշտ վորոշե-
լու տեսակետից:

Սշխատանքի պրոցեսում անհրաժեշտ է գտվել դա-
սակարգայնորեն ոտար և քամավող տարրերից, վորոնք
նեքս են մտել կոմյերիտական կազմակերպության ա-
ռանձին ողակների մեջ: Մեր խնդիրն է՝ ծավալել մար-
տական աշխատանք՝ կոմյերիտմիությունը մոտակա-
յում բազմամիլիոն կազմակերպություն դարձնելու
համար:

Մենք ունենք աճման հսկայական բազա:

Մեր կոմյերիտմիությունը առայժմ ընդգրկել է
բանվոր յերիտասարդության 48⁰/₀-ը: Հարկավոր է
ուշադրություն դարձնել և այն բանի վրա, վոր
այժմ Ֆաբգործուսներում սովորում է 600.000 մադդ:
Սրանց կոմյերիտմիությունը դեռ շատ քիչ է ընդ-
գրկել:

Կոմյերիտմիության 9-րդ համագումարը առա-
ջագրեց այսպիսի խնդիր՝ Լենինյան կոմյերիտմիու-
թյամբ ընդգրկել Ֆաբգործուսների բոլոր աշակերտնե-
րին: Այս խնդիրը պետք է անպայման կատարել:
Ֆաբգործուս մտնող յերիտասարդությունը մեր ար-
դյունաբերության մեջ կարող է խոշոր դեր խաղալ,
նա արդեն խաղում է այդ դերը, և նա պետք է լինի
Լենինյան կոմյերիտմիության մեջ:

Ի՞նչի մեջ է կայանում մեր քաղաքականությու-
նը աճի բնագավառում: Նա կայանում է նրանում,
վոր հարկավոր է ուժեղացնել այդ խնդիրը կատարե-
լու համար մղվող պայքարը՝ բանվոր և բատրակ յե-
տասարդներին կոմյերիտմիության մեջ 100⁰/₀-ով ըն-
դունելու գործում:

Գյուղում կոմյերիտմիությունը պետք է աճի
գլխավորապես և զերազանցապես համատարած կոլ-
լեկտիվացման ռայոններում ի հաշիվ առաջավոր կոլ-
խոզային յերիտասարդության: Կոմյերիտմիության
մեջ կոլխոզային յերիտասարդության միջից պետք է
ընդունել այն յերիտասարդներին, վորոնք դասակար-
գային պայքարում իրենց ցույց են տվել կուսակցու-
թյան հավատարիմ ոգնականներ, վորոնք որինակ են
հանդիսանում կոլխոզի արտադրական խնդիրների
լուծման գործում և հասարակական-քաղաքական աշ-
խատանքներում: Հարկավոր է նույնպես հաստատ գոր-

ծաղրել Գ-ը համագումարի վորոշումները՝ վոչ համատարած կողիկտիվացման ռայոններում կոլտոզնիկ, չքավոր և միջակ յերիտասարդության հաշվին աճելու մասին:

Կոմյերիտմիության Գ-ը համագումարը առանձին ուշժով ընդգծեց կոմյերիտմիություն անդամների քաղաքական-տեսական մակարդակը բարձրացնելու խնդիրը: Կոմյերիտ մասսաների քաղաքական-տեսական մակարդակի բարձրացումը կարևորագույն պայման է հիմնականում ղեպի տնտեսական շինարարությունը կատարված շրջադարձի ամրացման և ՀԼԽՍՖ ղերը սոցիալիստական շինարարության մեջ էլ ավելի բարձր աստիճանի վրա վրա դնելու համար:

Անհրաժեշտ է վճռականապես պայքարել կազմակերպության վորոշողականերում քաղուսման ուղորտունիստական թերագնահատման դեմ: Ուրեմն՝ ի՞նչն է պակաս քաղուսումը կազմակերպելու համար: Պակասում է քաղկրթության թերությունների խիստ ինքնաքննադատությունը, պակասում է ղեկավարության ամուր հսկողությունը, պակասում են սոցմրցման մեթոդները, վորոնք պետք է փոխադրվեն քաղկրթության ընագավառը: Մենք այդ պետք է անպայման աջողեցնենք:

Մեր խնդիրները՝ ղեպի տնտեսական շինարարությունը հիմնականում կատարված շրջադարձի ամրացման և կոմյերիտմիության ղերը սոցշինարարության մեջ էլ ավելի բարձր աստիճանի վրա դնելու գործը հաջողությամբ լուծելու համար անհրաժեշտ է, վոր մենք միշտ կատարելագործենք կազմակերպության և ղեկավարության աշխատանքի ձևերը և մեթոդները, շարունակենք մեր ամբողջ գործունեությունը վերա-

կազմությունը, հարմարվելով սոցիալիզմի առաջին ժամանակաշրջանի խնդիրներին: Մասնաշխատանքի ծանրության կենտրոնը պետք է փոխադրել ցեխերը, ագրեգատները, հորերը, ողակները և հերթերը:

Անկուսակցական բանվոր յերիտասարդության հետ տարվող մասնաշխատանքը այժմ առանձին նշանակություն ունի: Այդ աշխատանքի մեջ մենք շատ թերություններ ունենք: Որինակ՝ մենք թույլ ենք աշխատում գիշերային հերթերում:

Յեթե Ուրալի և Սիբիրի կոմյերիտների առջև դրված է Ուրալ—Կուզբասի կառուցմանը մասնակցելու խնդիրը, միության մյուս կազմակերպությանները պետք է ամեն կերպ ոգնեն նրանց: Յեթե մեր կազմակերպության առջև դրված է բամբակի ծրագիրը կատարելու խնդիրը, դա չի նշանակում, վոր, ասենք Իվանովոյի կազմակերպությունը կամ մյուս կազմակերպությունները չպետք է մասնակցեն այդ գործին: Մեր աշխատանքը պետք է դրված լինի այնպես, վոր մի կազմակերպություն ոգնի մյուսին: Պետք է պրակտիկայում մտցնել աշխատանքի այնպիսի մեթոդներ, վոր, ասենք թե, Իվանովոյի կազմակերպությունը կանչել է կոմյերիտմիության Միջին Ասիայի կազմակերպության ներկայացուցչին (Միջին Ասիայի բամբակը ուղարկվում է Իվանովո, և նրանք տնտեսության զծով անմիջապես կապված են) ստուգելու, թե ի՞նչպես է աշխատում Միջին Ասիայի մարդկուր: Վերջինս իր հերթին կանչում է Իվանովոյի մարդկուրի ներկայացուցչներին և հարցնում, թե ի՞նչպես են նրանք մասնակցում տեքստիլ արդյունաբերության աշխատանքին:

Այժմ բարձր պահանջներ են առաջադրվում զեկավարութանը: Հասկանալի չե, վոր մեր զեկավարությունը գաղափարապես քաղաքանապես, տնտեսապես, գործնականապես և կազմակերպչորեն զգալի չափով աճել ե:

Մենք այժմ միության ղեկավարությունից պահանջում ենք միացնել իր աշխատանքների մեջ՝ կուսակցական պարզ գիծը, բարձր գաղափարական—քաղաքական մակարդակը, կոնկրետ և խիստ հսկողությունը: Յերբեմն կոմյերիտմիության կոմիտեն, բռնելով միանգամայն ճիշտ քաղաքական գիծ, խիստ ընդհանուր ձևով ե ղեկավարում կազմակերպության մասնակցությունը տնտեսական-կուլտուրական շինարարությանը: Ավելին՝ ղեկավարությունը յերբեմն գործնականորեն չի կարողանում վորոշել տնտեսության և կուլտուրական շինարարության այս այն ճյուղի կոնկրետ խնդիրները: Դրա բացատրությունը պետք ե վնտրել մեր ակտիվի տնտեսական և տեխնիկական անբավարար գրագիտության մեջ:

Ինքնըստինքյան հասկանալի չե, վոր ճիշտ քաղաքական գիծը այսուհետե ել պետք ե հանդիսանա կոմյերիտմիության ամեն մի կազմակերպության հաջող աշխատանքի գլխավոր պայմանը: Բայց ներկա ըոպյին առանձին համառությամբ առաջ ե քաշվում ակտիվի տնտեսական գրագիտության բարձրացման խնդիրը: Դրա համար հարկավոր ե ծավալել կուրսերի մեծ ցանց, տնտեսությունները բարձրացնելու, ակտիվը վորակավորելու համար, ամեն մի ակտիվիստ ուժեղ կերպով յուրացնելու յե նոր տեխնիկան, մեքենայացման հարցերը և այլն: Անհրաժեշտ ե կուսակազմակերպության ոգնությամբ մասնագետներին

ներգրավել կոմյերիտմիության կոմիտեների աշխատանքների մեջ:

Մենք շատ ենք խոսել ղեկավարության դիֆերենցիացիայի մասին, սակայն այդ բնագավառում մենք մեծ նվաճումով չենք կարող պարծենալ: Անհրաժեշտ ե խորհրդակցությունների գծով և զբավոր ցուցմունքներով դիֆերենցիացիայի յենթարկել կազմակերպությունները, մասնավորապես հրաժարվելով ընդհանուր հետադոտումներից, վճռականապես անցնել առանձին հարցերի ուսումնասիրության և ինստրուկտափ սխտեմին:

Այժմ հատուկ նշանակություն ե ստանում կենդանի ղեկավարությունը, վորը պետք ե դառնա կոմիտեների աշխատանքի գլխավոր մեթոդներից մեկը: Տեղական կազմակերպություններին ոգնելու համար կազմակերպվող բրիգադների մեջ հարկավոր ե մտցնել վոշ միայն ապարատի աշխատավորներին, այլ և կամավոր ակտիվից ամենապատրաստվածներին: Հաճախ կոմիտեների կողմից աշխատավորների տեղերն ուղարկվելու գործը դժվարանում ե նրանով, վոր մարդ չի լինում, վոր փոխարինի և ղեկավարի այս կամ այն բաժինը և հատվածը: Սա դարձյալ սուր կերպով այսպիսի խնդիր ե դնում. մատակարարում ամեն մի կոմիտեի շուրջը կազմակերպել կամավոր ակտիվ: Կամավոր ակտիվը ոգտագործելու համար, հարկավոր ե ըստեղծել նրանից կարճ ժամանակյա բրիգանդներ առանձին մարտական հարցերի վերաբերյալ, այդ բրիգանդներին սխտեմատիկ կերպով տալով ուրիշ աշխատանք, յեղնելով նպատակահարմարությունից: Կոմիտեների աշխատակիցները աշխատավորների հետ ամուր կապ ունենալուց զատ, պետք ե հաճախ լինեն դրպ-

բողոքներում, խորհրդային հիմնարկութիւններում, ան-
միջապես հսկելով նրանց:

ՀԼԿՅԵՄ 9-րդ համագումարը բացառիկ ուժով և
իր ամբողջ հասակով դրեց մեր ամբողջ աշխատանքի
հսկողութեան կազմակերպման խնդիրը: Անհրաժեշտ և
այժմ ամենուրեք ստեղծել մշտապես գործող հանձնա-
ժողովներ, վորոնց խնդիրն է լինելու՝ ստուգել տեմպե-
րը և այս կամ այն վորոշումների կատարման վորակը:
Այս աշխատանքի համար հարկավոր է առաջ քաշել
ամենապատրաստված յեռանդուն և աշխույժ մարդ-
կանց: Առանձնապէս կարեւոր նշանակութիւն է ստա-
նում կոմյերիտմիութեան ուլթերի հմուտ դասավորու-
մը: Այս աշխատանքի կատարումը հարկավոր է հան-
ձնարարել նույնպէս պատրաստված աշխատավորների:

Վ. ՅԵՐԿՈՒ ՖՐՈՆՏՈՎ ՄՂՎՈՂ ԱՆՀԱՅՏ ՊԱՅ- ՔԱՐԸ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ԳՐԱՎԱԿԱՆՆ Ե.

9-րդ համագումարի ըոպեյին ՀԼԿՅԵՄ-ի ունեցած
հաջողութիւնները ձեռք եյին բերվել ամենից առաջ
և գլխավորապէս շնորհիւ այն բանի, վոր կոմյերիտ-
միութիւնը աշխատում էր կուսակցութեան ղեկավա-
րութեամբ, շնորհիւ այն բանի, վոր նա իր ամբողջ
աշխատանքի մեջ անցերկացնում պարզ լինիւյան գիծ
և վճռական պայքար էր մղում յերկու ֆրոնտով:
Այդ ժամանակամիջոցում մեր միութիւնը կուսակցու-
թեան հետ միասին վճռականապէս պայքարում էր աջ
ֆեբման, իբրև գլխավոր վտանգի, «ձախ» ոպորտու-
նիստների, հաշտողական և աջ—«ձախ» յերկեւեասանի
բոկի դեմ: Կոմյերիտմիութիւնը պայքարում էր նաև

իր շարքերում ոպորտունիզմի սպեցիֆիկ արտահայ-
տութեան դեմ:

Վոչ այլ վոք, յերթե վոչ աշերն եյին, վոր ճշգ-
նում եյին չհրահել դասակարգային խտրութիւնը
յերիտասարդութեան մեջ: Այստեղից էլ առաջ էր յե-
կել յերիտասարդ կուսակներին կոմյերիտմիութեան
մեջ վերադաստիարակելու թերիան: Փորձեր յեղան
արծարծելու կոմյերիտմիութեան մեջ յերիտասարդու-
թեան բոլոր խավերին ընդունելու զաղափարը, առանց
բացառութեան, նրանց թվում նաև կուսակ յերիտա-
սարդներին: Միութիւնը ՀԼԿՅԵՄ կենտկոմի ղեկավա-
րութեամբ ամենավճռական և սոսկալի դիմադրութիւն
ցույց տվեց այդ բոլոր «թերիաներին»:

Միութեան մեջ կային մարդիկ, Բուտիրկինի և
Մինասների նման, վորոնք պնդում եյին, թե միութ-
թիւնը իբր ճգնաժամ է ապրում: Այդ մասին համա-
գումարից առաջ «Կոմսոմոլսկայա Պրավդա»-ում բա-
վական գրվեց: Հարց է ծագում. Կոմյերիտմիութեան
մեջ զարգացման ներկա շրջանում հնարավոր է արդ-
յոք ճգնաժամը: Իհարկե՝ վոչ, Կոմյերիտմիութեան
դրութիւնը մենք չենք կարող գնահատել, առանց սո-
ցիալ-տնտեսական տեղաշարժերի կապակցութեան: Ծի-
ծաղելի և ամբողջովին ոպորտունիստական է կոմյե-
րիտմիութեան ճգնաժամի արձանագրումը այն ըոպե-
յին, յերբ յերկիրը թեվակոխել և սոցիալիզմի ժամա-
նակաշրջանը: Բայց այդ չի նշանակում, վոր մենք
մեր աշխատանքում պետք է հենվինք ինքնահոսի
վրա: Ընդհակառակը, մենք պետք է վճռականապէս
պայքարենք ինքնահոսի դեմ:

Այդ նույն ժամանակամիջոցում կոմյերիտմիութեան
մեջ տեղի յեն ունեցել մի շարք «ձախ» արտա-

հայտնություններ: Մի ժամանակ «Կոմսոմոլայա Պրավդան» գլխավորված եր Կոստրոմի և մի խումբ ավարդեանց կողմից, վորոնք անց եյին կացնում «ձախ» գիծը: Պատահական չե, վոր այն ժամանակ կուսակցութեան Կենտկոմի Գաղափարները նշեց նրանց հաշտվողական ձգտումները դեպի տրոցկիզմը: Կոստրոմը և մյուսները այսպես եյին դատում. «Քանի վոր կուսակցութեանը կրակը աջ կողմն ուղղեց, դա նշանակում է, վոր նա ընդունել է տրոցկիստական պլատֆորմը»: Կոստրոմը և մի շարք ուրիշ ընկերներ տատանվում եյին Տրոցկու Կենտկոմի կազմից հանելու հարցում, կասկածում եյին Տրոցկու արտաքսումը կանոնավոր համարելու վրա: Նրանցից մի քանիսը պնդում եյին, վոր մեր յերկրում սոցիալիզմի կառուցման գաղափարը սոսկ «ագիտացիոն լոզունգ է»: Ինքնին հասկանալի չե, վոր մեր կուսակցութեանը միշտ հենց նրանով է տարբերվել մյուսներից, վոր նա առաջ է քաշել այնպիսի լոզունգներ, վորոնց հարկավոր է անցկացնել կյանքում: Մեր կուսակցութեան լոզունգները միշտ գործոն են, վորոնց թվում նաեւ յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու լոզունգը:

«Ձախ» յիւլյթներ յեղան նաեւ այն մասին, թե հարկավոր է սահմանափակել աճը բանվոր յերիտասարդութեան հաշվին, յիւլյթներ յեղան այն մասին, թե յեթե վոչ բոլորովին, գոնե դեթ լիովին դադարեցնել աճը միջակ յերիտասարդութեան հաշվին: Առաջարկութեաններ յեղան կոմյերիտմիութեանը կուսակցութեանից կազմակերպչորեն անջատելու մասին: Սա վոչ ալ ինչ է, յեթե ոչ 96-րդ պրոբի տրոցկիզմ, վորը ժամանակին ամենավճռական դիմադրութեան եր ստացել կոմյերիտմիութեանից:

Ժամանակին Շացկինը իր հայտնի հոդածում փորձում եր աջ թեքման, իբրեւ գլխավոր վտանգի, դեմ մղվող պայքարը փոխարինել կոստրոմիստականութեան դեմ մղվելիք պայքարով, զրգարանելով կուսակցութեանը և փորձելով յերիտասարդ սերունդը հակադրել բոլշևիկյան հին կադրերին: Համամիութենական 6-րդ կոնֆերենցիայում մի խումբ ընկերներ Բորելիզելի գլխավորութեամբ հանդես եյին գալիս դրան հարադատ առաջարկութեամբ փորձելով աջ թեքման դեմ մղվող պայքարը փոխարինել գործամոլութեան դեմ մղվելիք պայքարով, համարելով այն աջ ոպորտունիզմի գլխավոր արտահայտութեանը: «Ձախերը», չբավարարվելով այն պայքարով, վոր կուսակցութեանը մղում եր աջերի դեմ, և իրենց առաջարկութեաններով ոպորտունիստներին ձեռնառու գործ եյին կատարում:

Ժամանակին հանրածանոթ Ստենը կոչ եր անում կոմյերիտներին՝ համոզվել կուսակցութեան գլխավոր գծի ճշտութեան վերաբերմամբ սեփական փորձով: Լեւինյան կոմյերիտմիութեանը այդ բոլոր ձախ յիւլյթներին ցույց տվեց ամենավճռական դիմադրութեան: Կոմյերիտմիութեան 9-րդ համագումարը մի շարք պատվիրականութեանների, վորոնց թվում նաեւ մեր պատվիրակութեան, առաջարկութեամբ վորոշեց պատվավոր կոմյերիտների կոչումից զրկել Շացկինին, Չապլինին և Յեյտլինին:

Մեր միութեան դիծը պարզ եր այն պատճառով, վոր ՀԼԿՅԵՄ կենտկոմը ճիշտ և բոլշևիկյան ուղղութեան տվեր մեր միութեանը, և բոլշևիկորեն մոբիլիզացիայի յենթարկեց կոմյերիտաստաններին յերկու ֆրոնտով մղվող պայքարում:

Մենք այժմ ել պետք է ուժգնորեն ընդգծենք յերկու ֆրոնտով մղվող ուժեղ պայքարի անհրաժեշտութիւնը՝ գլխավոր վտանգ հանդիսացող աջ ոպորտունիզմի, «ձախ» ոպորտունիստներին, հաշտվողներին, յերկյերեսանիւնների և Սիբցով—Լոմինաձեյի ու Շացկինի աջ—«ձախ» քրոկի դեմ: Սա այսուհետև ել գլխավոր պայմանն է հանդիսանալու Լենինյան կոմյերիտմիութեան հաջող աշխատանքի և պայքարի համար:

VI. ԿԻՄ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑՆԵՐԸ.

Անցնում եմ Յերիտասարդութեան Կոմունիստական Ինտերնացիոնալի և ԿԻՄ-ի խորհրդային պատվերակութեան աշխատանքին:

ԿԻՄ-ի 5-րդ կոնգրեսը տեղի ունեցավ կոմյերիտմիութեան 8-րդ համագումարից $2\frac{1}{2}$ ամիս հետո: Առաջին ժամանակաշրջանում 5-րդ կոնգրեսին վերոշուհները շատ թույլ եյին ժողովրդականացվում Կիմ-ի սեկցիաներում:

Իսկ մի շարք կազմակերպութեաներում նրանք բոլորովին չեյին գործադրվում կյանքում: Որինակ՝ Գերմանիայի կոմյերիտմիութեան նախկին ղեկավարութեանը փորձում եր արհամարհել ղեկի մասսաները դառնալու խնդրի իրագործումը, վորի անհրաժեշտութեանը վորոշել եր հինգերորդ կոնգրեսը:

Զխտովակիայում և Անգլիայում 5-րդ կոնգրեսից հետո անանկացած ղեկավարութեանը չկարողացավ մոբիլիզացիայի յենթարկել կոմյերիտական կազմակերպութեաններին յերկու ֆրոնտով պայքարի համար:

ԿԻՄ-ի գործկոմի ղեկեմբերյան պլենումում (1929 թ). մանրամասնութեամբ քննվեց ԿԻՄ-ի դրու-

թյան հարցը: ԿԻՄ-ի գործկոմի ղեկեմբերյան պլենումի արժանիքը կայանում է նրանում, վոր նա յերկու ֆրոնտով մղվող պայքարում տվեց պարզորոշ դրույթ: Պլենումը վկականապես ընդգծեց, վոր աջ ոպորտունիզմը գլխավոր վտանգն է և միաժամանակ մատնանշեց, վոր «ձախ» վտանգը կարեորագույն խոչընդոտ է հանդիսանում ԿԻՄ-ը իսկական մասսայական կազմակերպութեան դարձնելու գործում:

ՀԼԿՅԵՄ 9-րդ համագումարին նախորդող վերջին ժամանակաշրջանում ԿԻՄ-ը թեկվալիսեց շրջադարձի շրջանը: Վեր տվյալներն են այդ հաստատում: Այդ տվյալները կայանում են նրանում, վոր կոմյերիտմիութեան յիդրայրական կազմակերպութեանները վճռական պայքար են ծավալել յերկու ֆրոնտով, բոլշեիկյան ինքնաքննադատութեան են ծավալում և աշխատանքի մեջ կիրառում են սոցմրցման և հարվածայնութեան մեթոդները: Կարող են որինակ ծառայել նաև հզոր ցույցերը, վորոնք ցույց են տալիս բանվոր յերիտասարդութեան հեղափոխականութեան անշեղ աճը:

Մեծ աջողութեաններ ունեցավ գերմանական կոմյերիտմիութեանը, վորն վերջին ժամանակներս քանակապես զգալի չափով աճեց, իսկ վորակապես բարեկամեց իր աշխատանքը: Զինական կոմյերիտմիութեանը նույնպես մեծ աշխատանք է ծավալել. Այժմ Զինաստանի խորհրդային յերկրամասում կոմյերիտմիութեանն ունի 80.000 անդամ: Զինական կոմյերիտմիութեանը ղեկավարում է մի անկուսակցական կազմակերպութեան, վորը կոչվում է «Յերիտասարդ գվարդիա» և վորը իր շարքերում ունի մեկ և կես միլիոն անդամ: Զինաստանի նույնիսկ այն կազմակեր-

պուլթյունները, վորոնք գաղտնի յեն աշխատում, վերջին տարում կրկնապատկել են իրենց շարքերը: Մոնղոլական հեղափոխական կոմյերիտմիությունը նույնպես աճեց 7 հազարից մինչև 18 հազար: Յեթե խոսենք ԿԻՄ-ի քանակական դրուժյան ժառանգ, նա հետևյալ պատկերը ունի: Մինչև դեկտեմբերյան պլենումը ԿԻՄ-ի շարքերում, առանց Զինաստանի խորհրդային ռալոնի, յեղել ե 69.750 մարդ, իսկ այժմ՝ 115.000: Բայց այդ հաջողությունները մեզ, իհարկե, չեն կարող բավարարել:

Ժամանակին պլենումը նշել ե ճգնաժամի գոյությունը ԿԻՄ-ի առանձին սեկցիաներում: Պետք ե ասել, վոր այժմ հիմնականում կազմակերպությունների մեծ մասը դուրս ե յիկել այդ դրությունից ե բռնել վրձնական կազդուրման ուղին: Դրա հետ միասին՝ ԿԻՄ-ի սեկցիաների աշխատանքներում կան թերություններ, սրանք կայանում են հակադրոնական թույլ աշխատանքի, պրոֆմիությունների թույլ աշխատանքի, ոպրոտային կազմակերպությունների աշխատանքի թերագնահատման, հակամիլիտարիստական թույլ աշխատանքի մեջ ե այլն: Հարկավոր ե ընդգծել, վոր ԿԻՄ-ի խորհրդային պատվերակությունը՝ ՀԼԿՅՑՄ-ը հաշվետու ժամանակաշրջանում չափազանց մեծ դեր ե կատարել: ՀԼԿՅՑՄ կենտկումը այդ ժամանակամիջոցում նույնպես չափազանց շատ ուշադրություն ե նըվերել ԿԻՄ-ի աշխատանքին:

Այժմ ՀԼԿՅՑՄ-ի խնդիրը կայանում ե նրանում, վոր մորիլիզացիայի յենթարկի ամբողջ միությունը՝ 9-րդ համագումարի վորոշումները այդ բնագավառում կատարելու համար:

VII. ԱՎԵԼԻ ՄԵՄ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՐՐՈՐԳ ՄԵՐՆԴԻՆ

9-րդ համագումարում առանձնապես քննվեց մանկական կոմունիստական շարժման հարցը:

Ի՞նչ ունենք մանկական կոմունիստական դարգացման գործում վերջին ժամանակաշրջանում:

Մենք ունենք պիտներական կազմակերպության բուռն քանակական աճ: 9-րդ համագումարի ժամանակ պիտներ կազմակերպությունը 4 միլիոնի հասավ: Պիտներական կազմակերպության դարգացման բնորոշ կողմը նույնպես կազմակերպության քաղաքական ակտիվության բարձրացումն ե ե նրա, իրե բոլոր աշխատավորական յերեխաների առաջնորդի, հեղինակության աճը: Պիտներական կազմակերպությունը կոմյերիտմիության ղեկավարությամբ դաստիարակում ե յերեխաներին կոմունիստական վոգով: Ի՞նչի հիման վրա յե կատարվում այդ դաստիարակությունը: Յերեխաների կողմից սոցիալիստական շինարարությանը ակտիվ մասնակցություն ցույց տալու հիման վրա:

Սխալ են այն առաջարկությունները, թե պիտներ շոկանտները լինելու յեն դպրոցներին կից: Համագումարը վճռավան հարված հասցրեց նման առաջարկություններին: Պիտներ-շոկանտներ ընդհանրապես պետք ե լինեն գործարանների, կոխոգների ե սովխոգների կից: Յեզրակացությունը այն ե, վոր պիտներ-կազմակերպությունը հիմնականում դուրս ե յեկել ծանր դժվարությունների շրջանից: Պիտներ-կազմակերպությունը անցավ սոցիալիստական շինարարությանն ակտիվ մասնակցելու գործին: Սակայն հարկավոր ե առանձնապես նշել, վոր մենք գյուղում

պիոններ-շոկատներ ղեռ ելի թույլ աշխատանք ու-
նենք: Պիոններ-կազմակերպությունը ղեռ չի կարողա-
ցել անկազմակերպ յերեսանների լայն մասսաների
ներգրավել գյուղի սոցիալիստական վերակազմության
գործի մեջ:

Այդ տեսակետից, ի՞նչ է պահանջվում կոմյերիտ-
միությունից: Սիստեմատիկ և ամենօրյա ուշադրու-
թյուն դեպի պիոններ-կազմակերպության աշխատանքը,
դեկավարների լավ նախապատրաստված վորակյալ
կադրերով ոգնել պիոններ-կազմակերպությունը ել ավե-
լի ծախելով ինքնագործունեյությունը կազմակեր-
պության ներսում, ներգրավել պիոններական ակտիվը
պիոններ-կազմակերպության դեկավարությամբ, և վեր-
ջապես աշխատել, վոր հասարակական պրոլետարական
բոլոր կազմակերպությունները մշտական ուշադրու-
թյուն նվիրեն մանկական կոմունիստական շարժմանը:
Կոմյերիտմիության բջիջները պիոններ - շոկատներին
ներգրավելու են ամենօրյա գործնական աշխատանքով:

VIII. ԴԱՏՐԱՍՏՎԵԼ ԱՂԱԳԱ ԿՈՒՎՆԵՐԻՆ ՀԱ- ՄԱՇԽԱՐԱՅԻՆ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ՀԱՍԱՐ

Կուսակցության 16-րդ համագումարում ընկ.
Ստալինը մատնանշել է, վոր «պատերազմի վտանգը
աճելու յե առաջվա թուփով»: Բուրժուազիան տնտեսա-
կան ամենածանր ճգնաժամից դուրս գալու յեղք է
փնտրում, ել ավելի ուժեղացնելով բանվոր դասակար-
գի շահագործումը, ֆաշիստացումը, ուժեղ կերպով
նախապատրաստելով նոր պատերազմ:

Բայց, յեթե բուրժուազիան «ի՞ր յեղքը փնտրում
է իմպերիալիստական պատերազմի և ինտերվենցիայի

մեջ», բանվորները «ի՞րենց յեղքը փնտրում են հեղա-
փոխության մեջ»: (Ստալին).

Խորհրդային Միությունը կապիտալիստների աշ-
քի փուշն է դարձել: «Արդյունաբերական կուսակցու-
թյան» գատավորությունը ամենայն պարզությամբ
ցույց տվից, վոր բոլոր յերկրների բուրժուազիան,
հանձինս Զրախայի գլխավոր շտաբի, զինված ին-
տերվենցիա յիր պատրաստում Խորհրդային Միու-
թյան դեմ:

Անհրաժեշտ է կոմյերիտմիության ռազմական
աշխատանքի բարելավման հարցը վճռական ձևով դնել:
Վոր կողմից ել մոտենալու իրենք ռազմական աշխա-
տանքի դրության գնահատմանը, մենք կտեսնենք
այդ աշխատանքի չափազանց ցածր վորակը: Մենք
դեռ ելի թույլ ենք աշխատում թե՛ ռազմատեխնիկա-
կադրերի նախապատրաստման, թե՛ պարտուսի բնա-
գավառում և այլն:

Կոմյերիտմիության 9-րդ համագումարը միան-
գամայն ճիշտ վորոշում ընդունեց. «ՀԼԿՅԵՄ շարքի-
րում անկարելի յե այնպիսի մարդկանց մնալը, վորոնք
թերազնահատում են ռազմական վտանգը, չեն անց-
նում զինվորական վարժություններ և չեն նախապատ-
րաստվում վեռահաս կոիպների համար»:

Հենց առաջիկայում հարկավոր է կազմակերպել
զինվորական աշխատանքի դրության ստուգումը և
այդ ուղղությամբ անել մի շարք վճռական քայլեր:

Հարկավոր վճռականապես վերջ տալ զինվորա-
կան աշխատանքին ցույց տրվող այժմյան վերաբեր-
մունքին և գործի կպչել ինչպես հարկն է: Մեզ վրա
հատուկ պատասխանատվություն է դնում 9-րդ հա-
մագումարի վորոշումը՝ Կարմիր Բանակի ռազմաողա-
լին ույթերի շեֆությունը ընդունելու մասին:

Մեր միությունը խոշոր աջողություններ ունեցավ շնորհիվ այն բանի, վոր նա աշխատել է բոլշևիկյան կուսակցության ղեկավարությամբ: Կուսակցությունը միշտ հատուկ ուշադրություն է նվիրել Լենինյան կոմյերիտմիության աշխատանքին:

Մենք պեսք է պարզ հաշիվ տանք մեզ, վոր առաջիկա աշխատանքը անցե կացվելու սրված դասակարգային պայմաններում: Ուստի մենք այսուհետև ել մեր միության բոլոր ողակների աշխատանքներում անց ենք կացնելու պարզորոշ դասակարգային գիծ, դաստիարակելով յերիտասարդ մասսաներին՝ կուսակցության և կոմյերիտմիության բոլոր ոտար տարրերին անհաշտ վերաբերմունք ցույց տալու վոգով:

Մեր միությունը կոմունիստական կուսակցության ղեկավարությամբ հաջողությամբ կկատարի իր վրա դրված խնդիրները:

Կեցցե՛ պանծալի բոլշևիկյան կուսակցությունը: Կեցցե՛ կոմյերիտմիությունը, վորին ատում են թշնամիները, բայց վորին սիրում են կուսակցությունը, բանվոր դասակարգը և ամբողջ աշխարհի աշխատավորները: (Մախահարուքյուններ):

ՏԵԽՆԻԿԱՑԻ ՓՐՈՆՏԸ ԴԱՍԱԿԱՐ-
ԳԱՅԻՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՓՐՈՆՏՆ Ե*)

*) Ճառ ՀամԼԿՑԵՄ Անդրյերկկոմի բյուրոյի, Վր. ԼԿՑԵՄ ԿԿ բյուրոյի, կոմյերիտմիության Թիֆլիսի կադմակերպության ակտիվի, ինժեներա-տեխնիկական աշխատավորների և հարվածայինների միացյալ նիստում 1931 թ. մարտի 10-ին:

— Ընկերներ, բոլշևիկյան կուսակցության փորձ-
ված ղեկավարութեամբ ԽՍՀՄ-ն մտավ սոցիալիզմի ժա-
մանակաշրջանը: Ամբողջ ֆրոնտով սոցիալիստական
արշավ դործելով կապիտալիստական տարրերի վրա,
վճռական պայքար մղելով աջ ոպորտունիզմի, իբրև
գլխավոր վտանգի, «ձախերի» և հաշտվողների դեմ,
կուսակցությունը մեծագույն հաղթանակներ ունեցավ:
Սոցշինարարութեան բոլոր բնագավառներում: Մեր
արդյունաբերութեան մեջ «ով-ում» հարցը վերջնակա-
նապես և անվերադարձ կերպով լուծվել է սոցիալիզմի
ոգտին: Գյուղատնտեսութեան մեջ «ով-ում» հարցը
լուծվում է հաջողութեամբ, և մինք մոտեցել ենք նրա
լուծմանը: Հնգամյակի յերրորդ վճռական տարում ան-
հատական գյուղացիական տնտեսութեանների մոտ
50% կուլեկտիվացված կլինի: Միութեան հացահատի-
կային 4 հիմնական շրջանները՝ Հյուսիսային Հովկա-
սը, Ներքին Վոլգան, Միջին Վոլգան և Ուկրաինայի
դաշտային մասը 1931 թ. գրեթե համատարած կեր-
պով կուլեկտիվացված կլինեն:

Մեր կուսակցությունը համատարած կուլեկտի-
վացման բազայի վրա հաջողութեամբ անց է կացնում
կուլակության, իրրև դասակարգի, վերացման քաղա-
քականութեանը:

Բոլշևիկյան կուսակցության ղեկավարութեամբ
Անդրկովկասի բանվոր դասակարգը հակայական հաջո-
ղությունների հասավ: Բուռն կերպով զարգանում են
սոցիալիստական արդյունաբերութեան բոլոր ճյուղերը:

Անդրկովկասում արդեն կոլեկտիվացվել է անհատական գյուղացիական տնտեսութունների 18—20%-ը:

Անդրկովկասի կոմյերիտմիությունը կուսակցու-
թյան ղեկավարությամբ անմիջական մասնակցություն
է ցույց տվել ԱՍԽՆՀ առջև դրված տնտեսական-քա-
ղաքական խնդիրներին լուծմանը և մեծ ոգնություն է
մատուցել կուսակցությանը հաջողություններին հաս-
նելու գործում:

ԱՎԱՐՏԵԼ Խ.Ս.Հ.Մ. ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՑԸՆՏԵ-
ՍՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՖԻ ԿԱՌՈՒՅՈՒՄԸ

Ի՞նչ է նշանակում՝ ավարտել սոցիալիստական տնտեսութեան հիմքի կառուցումը: Այս հարցի միանգամայն պարզ և վորոշ պատասխանը մենք պտնում ենք բնկ. Ստալինի մոտ.

կարգերի վոչնչացում»։ (Ստալին)։
Ահա թե, ինչն է կադմում իՍՆՄ սոցիալիստա-
կան տնտեսության հիմքի կառուցումն ավարանելու
խնդրի իմաստը։

Ֆրակցիայի նիստին,
Իսկ կարճ ասած՝ Ի՞նչի մեջ են կայանում այն
կոնկրետ խնդիրները, Վորոնց լուծելու համար պայ-
քարելու յե Անդրկովկասի Լենինյան կոմյերիտի ու-
51

ման վրա կուլակութիւնը, իբրև դասակարգ, վերաց-
նելու համար:

Մենք պետք է ել ավելի ծավալենք սոցմրցումը,
հարվածայնութեամբ գլխովին ընդգրկենք բոլոր կոմ-
յերիտներին և բանվոր յերիտասարդութիւնը, «միաց-
նենք գիտութեան և կապիտալիստական տեխնիկայի
վերջին խոսքը սոցիալիստական խոշոր արտադրու-
թեան ստեղծագործող գիտակից աշխատավորների
մասսայական միութեան հետ» (Լենին), ամեն կերպ
ամրացնելով մեր յերկրի ինքնապաշտպանունակու-
թիւնը:

Ընկերներ, միւր առջև մեծ խնդիրներ են դրված
նաև կուլտուրական շինարարութեան բնագավառում:

Մենք պետք է պարզ ըմբռնենք, վոր այդ խն-
դիրները կատարելու յենք սրված դասակարգային
պայքարի պայմաններում, հաղթահարելով մեծ դժվա-
րութիւններ, կոմյերիտական կազմակերպութիւննե-
րի խնդիրն է՝ ապահովել պրոլետարական դասակար-
գային գիծը իրենց ամբողջ աշխատանքի մեջ: Ան-
հրաժեշտ է այսուհետև ել վճռական պայքար մղել
ոպորտունիստների դեմ՝ աջերի, վորոնք գլխավոր վը-
տանգն են ներկայացնում տվյալ ետապում, «ձախե-
րի», յերկյերեսայինների և նրանց վերաբերմամբ հաշտ-
վողների դեմ:

ՎՃՌԱԿԱՆԱՊԵՍ ՊԱՅԳԱՐԵԼ ՈՊՈՐՏՈՒՆԻՍՏԱ- ԿԱՆ ԻՆԲՆԱՀՈՍԻ ԴԵՄ.

Կոմյերիտական կազմակերպութիւնների առան-
ձին ողակների աշխատանքի մեջ, դժբախտաբար,
մենք դեռ ելի տեսնում ենք ինքնահոս: Մենք պետք
է վճռականապէս և անողորմաբար պայքարենք ինք-

նահոսի դեմ, վերկացնելով նրա ոպորտունիստական
եյութիւնը, մոբիլիզացիայի յանթարկելով կոմյերիտ-
միութեան ուժերը ինքնահոսի դեմ պայքարելու հա-
մար:

Դժբախտաբար, մենք դեռ չունենք այնպիսի
դրութեան, յերբ Անդրկովկասի կոմյերիտական բոլոր
կազմակերպութիւնները, առանց բացառութեան, կա-
րողանային աշխատել իսկապէս բոլշեիկյան մարտա-
կան տեմպերով: Մի շարք կազմակերպութիւններ
չեն համապատասխանում կոմյերիտմիութեանը
առաջադրվող բարձր պահանջներին:

Կարելի յէ բերել մի շարք որինակներ, թե ինչ-
պէս մենք յերբեմն աչքաթող ենք անում կարևոր
հանգույցային կետերը: Ահա մի որինակ, Վրաստանում
թեյի ցանքի համար պահանջվում է 20 հազար բան-
վոր: Վրաստանի աշխտողկոմատը չի կարողանում կա-
տարել այդ խնդիրը և մատակարարել թեյի պլանտա-
ցիաները բանվորական ուժով: Կոմյետական կազմա-
կերպութիւնները պետք է կազմակերպված աջակցու-
թիւն ցույց տան աշխտողկոմատին և այդ խնդիրը
լուծելու համար անցկացնեն մի շարք միջոցառումներ:
Մենք այդ արդյոք արեւ ենք: Դժբախտաբար՝ վնչ,
իսկ թեյի ցանքի ֆրոնտը Անդրկովկասի ժողովրդա-
կան տնտեսութեան կարևորագոյն մասերից մեկն է:
Մի շարք կազմակերպութիւններում, յերբ աշխատանքի
տեսնում այնպիսի դրութիւն, յերբ աշխատանքի
պրակտիկայում սոցշինարարութեան հանգույցային
վճռական հարցերը դրված լինելին առաջին պլանում
և այդ հարցերի շուրջը մոբիլիզացիայի յենթարկվեր
կոմյերիտական կազմակերպութիւնների ուշադրու-

թյունը: Այդ մասին մենք պետք է ասենք ամբողջ ուղղամտությամբ ու անկեղծորեն և աշխատենք, վոր կոմյերիտմիությունը բոլոր վճռական աշխատամասերում առանց բացառության զրավի այն դերքը, վոր նա պետք է զրաված ունենա:

ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅԲԱՐԸ ՍՈՅԻԱ- ԼԻԶՄԻ ՀԱՄԱՐ Ե.

Արդունաբերության և գյուղատնտեսության բնադավառում մեր առջև դրված վիթխարի խնդիրների լույսի տակ առանձնապես մեծ նշանակություն է ստանում արտադրության զիտությանը և տեխնիկային տիրապետելու խնդիրը: Հենց այդ խնդրին ել նվիրված է մեր այսօրվա ժողովը:

Ընկ. Ստալինը, հանդես գալով արդյունաբերության աշխատավորների կոնֆերենցիայում, առաջադրեց ամբողջ կուսակցության և ամբողջ բանվոր դասակարգի մարտական լողունը—բոլշևիկները պետք է տիրապետեն տեխնիկային, տեխնիկան վերականգնման ժամանակաշրջանում վճռում է ամեն ինչ»:

Կոմյերիտմիությունը հիմնականում կատարեց իր դիմադրածը դեպի տնտեսական շինարարությունը: Այս փաստն անհերքելի է, կարիք չկա ապացուցելու: Բայց հիմնականում կատարելով այդ դիմադրածը դեպի տնտեսարարությունը, մենք չենք կարող կանգ առնել մենք պետք է առաջ շարժվենք: Մեր խնդիրը կայանում է նրանում վոր հիմնականում կատարված այդ շրջադարձը ամրացնենք և կոմյերիտմիության մասնակցությունը սոցշինարարությունը դնենք ել ավելի բարձր աստիճանի վրա:

Գիտությանը և արտադրության տեխնիկային տիրապետելու համար մղվող պայքարը հանդիսանում է սոցիալիստական շինարարության մեջ կոմյերիտմիության ունենալիք հետագա բարձր մասնակցության վճռական նախադրյալներից մեկը:

Մենք այժմ պայքար ենք մղում, վորպեսզի մեր կազմակերպության բոլոր ողակները ակտիվ կերպով կազմակերպվեն ամենաբարդ և ամենակարևոր տնտեսամասնակցին ամենաբարդ և ամենակարևոր (պլանայնացում, բացիական խնդիրներ լուծմանը (պլանայնացում, բացիական խնդիրներ լուծմանը), բայց առանց զիտության և նախապես և այլն), բայց առանց զիտության և տեխնիկային տիրապետելու համար մղվող ծավալուն պայքարի, մենք չենք կարող այդ լուծել լիովին: Գիտության և տեխնիկայի համար մղվող պայքարը՝ սոցիալիզմի համար եւ վատ եւ այն կոմյերիտմիությանը, վորը չի պայքարում տեխնիկային տիրապետելու համար, վատ է կոմյերիտմիության այն պետելու, վորը չի կարողանում գլխավորել զիտությունը և տեխնիկան յուրացնելու համար սկսված շարժումը: Այժմ, ինչպես ճիշտ մատնանշված է ՀԼԿՅՄ կենտկոմի դիրքառումում, այդ խնդրի կատարումով կատարվեն կոմյերիտմիության կոմիտեները, կըստուգվեն մեր կազմակերպություն առանձին անդամները: Մենք պետք է աշխատենք, վոր յերիտասարդ բանվորները, վոր կոմյերիտմիությանը, մանրամասնորեն իմանան իրենց գործարանի կամ ֆաբրիկայի տեխնոլոգիական բոլոր պրոցեսները, իմանան արտադրված ապրանքի ամբողջ ճյուղը: Մենք ձեզ հետ միասին պետք է հաջողեցնենք այդ: Այժմ մենք չենք կարող տեխնիկային տիրապետելու համար մղվող պայքարի հարցը դնել ընդհանրապես, առաջին հեր-

թին մենք մեր առջև դնում ենք խնդիր՝ տիրապետել մեր գործարանի, մեր ֆաբրիկայի և արդյունաբերության այն ճյուղի տեխնիկային, վորի մեջ մտնում և այդ գործարանը կամ ֆաբրիկան: Տեխնիկայի ֆրոնտը, դասակարգային ֆրոնտն և, դասակարգային թըշնամին դիմադրությունը ցույց տալով հաղթական սուղիալիստական արշավին, դավեր և սարքեր մեր տնտեսության բոլոր բնագավառներում, գիտության ու տեխնիկայի բոլոր բնագավառներում: Այդ մասին վկայում և շախտիականների դատավարությունը, այդ մասին վկայում և «արդյունաբերական կուսակցության» գործը:

Ընկ. Ստալինը արդյունաբերության աշխատավորների կոնֆերենցիայում ասաց. «Ի՞նչպես պատահեց, վոր այդպիսի լայն ծավալ ստացավ մլասարարությունը: Ո՞վ և մեղավոր: Մենք մեղավոր ենք: Յեթե մենք տնտեսության ղեկավարության գործը այլ կերպ դնեինք, յեթե մենք շատ ավելի շուտ անցած լինեին գործի տեխնիկայի ուսումնասիրությանը, յեթե մենք ավելի հաճախ և խոհեմությամբ խառնվեյինք տնտեսության ղեկավարությանը, մլասարարներին չիր հաջողվի այդ քան շատ մլասել» (Ստալին):

Ընկերներ, այս խոսքերին վոչինչ չի կարելի ավելացնել: Մեր խնդիրը կայանում և նրանում, վոր պայքարենք բուժական ազդեցության՝ տեխնիկայի և գիտության բնագավառները ներս խուժելու դեմ, այն փորձերի դեմ, վորոնք կուսակցության և պրոլետարիատին ոտար գաղափարները ուզում են առաջ քաշել: Այս և մեր խնդիրը:

ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՅՈՒՐԱՅՈՒՄԸ ՀԱՐՎԱԾԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ՍՈՑՄՐՅԱՆ ՄԵ- ԹՈՂՈՎ.

Ժամանակին Լենինյան կոմյերիտմիությունը հանդիսացավ սոցմրցակցության նախաձեռնողը: Այժմ՝ կոմյերիտմիությունը կուսակցական ղեկավարությամբ պետք և մասսայական շարժում ծավալի հանուն գիտության և տեխնիկայի, ներգրավելով տեխնիկայի և գիտության համար մղվող պայքարի մեջ վոչ թե տասնյակ և հարյուրավոր, այլ տասնյակ և հարյուր հազարավոր բանվորների: Լենինյան կոմյերիտմիությունը կուսակցության ղեկավարությամբ պետք և կազմակերպել այդ մասսայական շարժումը: Այժմ՝ Անդրկովկասի բոլոր գործարանները և ֆաբրիկաները պետք և ծածկվեն տեխնիկայի ուսումնասիրության պահանջների ցանցով: Մենք պետք և հրավիրենք մասնաբաժինների ցանցով: Մենք պետք և հրավիրենք մասսայական տեխնիքական հավաքներ, նվիրված տեխնիկայի տիրապետմանը: Պետք և կանոնավորել տեխնիկական կոնսուլտացիոն աշխատանքը, կազմակերպել տեխնիկա-ռեկոնստրուկտորական սիրողների խմբակներ: Յեթե մենք իսկապես ուզում ենք ղեկավարել տեխնիկական շարժումը, մենք պետք և ստեղծենք բաժնի տեխնիկական ղեկավարություն, չահարյուրավոր լիկվալաններ յերիտասարդություն, չահարյուրավոր լիկվալաններ յերիտասարդություն, չահարյուրավոր լիկվալաններ յերիտասարդություն: Մենք պետք և կոլխոզնիկներին տեխնիկական փահաս բանվորներին և կոլխոզնիկներին տեխնիկական անգրագիտությունը վերացնելու համար:

Մենք հարուստ փորձառություն ունենք սոցմրցակցության բնագավառում, և տեխնիկային տիրապետելու խնդիրը մենք պետք և դնենք սոցմրցակցության ուղիների վրա: Միմիայն սոցմրցման բազայի վրա մենք կարող ենք ծավալել տեխնիկային տիրապետելու մասսայական շարժումը:

Հարկավոր է նախազգուշացնել, վոր այդ մաս-
սայական շարժումը չ'պետք է ռեզլամենտացիայի յեն-
թարկվի վերևից, չ'պետք է դրվի սահմանափակ նեղ
շրջանակի մեջ: Տեխնիկան յուրացնելու ձևերի բազ-
մազանությունը պետք է պահպանվի, ընկերներ: Հաս-
կանալի յե, վոր դա զեկավարությունից հրաժարվել չի
նշանակում: Ընդհակառակը, խարախուսելով ձևերի և
մեթոդների բազմազանությունը տեխնիկային տիրա-
պետելու համար մղվող պայքարում, մենք պետք է
անշնչ կերպով իրագործենք և ամրացնենք այդ շարժ-
ման զեկավարությունը: Բայց տեխնիկական շարժում
կազմակերպելու համար անհրաժեշտ են մի շարք նա-
խադրյալներ: Ի՞նչու՞ն են սրանք կայանում: Նրա-
նում, վոր լայն կերպով ծավալենք մարտական ագի-
տացիոն աշխատանքը, վոր կուլտուրական ամբողջ աշ-
խատանքի մեջ, մասսայական աշխատանքում սուր
կերպով դնենք տեխնիկային տիրապետելու համար
մղվող պայքարի հարցերը: Մենք պետք է մեր աշխա-
տանքներում ոգտագործենք և՛ ռադիոն, և՛ էլեմոն և
այլն: Մենք պետք է ստեղծենք ուսանողներ, ինժե-
ների, տեխնիկոսների, մասնագետների և գիտական աշ-
խատավորների մի մեծ բանակ—տեխնիկական անգրա-
դիտությունը վերացողների, խմբակների ու բրիգադ-
ներ զեկավարների բանակ:

Անդրկովկասի ամբողջ կոմյերիտմիության կող-
մից մենք գիմում ենք ինժեներներին, տեխնիկոսներին,
մասնագետներին և գիտական աշխատավորներին, վոր
նրանք ձեռք-ձեռքի տված Լենինյան կոմյերիտմիութ-
յանը, ոգնեն կուսակցությանը լուծելու մարտական
խնդիրը՝ տեխնիկային և գիտությանը տիրապետելու
խնդիրը:

Այս կոչով մենք գիմում ենք մեր մասնագետ ըն-
կերներին և միանգամայն համոզված ենք, վոր նրանք
կընդառաջեն մեր այս նախաձեռնությանը և կոգնեն
Լենինյան կոմյերիտմիությանը լայն ծավալելու տեխ-
նիկական շարժումը:

Գիտության և արտադրության տեխնիկայի տի-
րապետման համար մղվող պայքարի խնդիրն ամենա-
սերտ կերպով միացած է կադրերի համար մղվող պայ-
քարի պրոբլեմին: Կադրերի պրոբլեմը, ինչպես ասված
է կուսակցություն 16-րդ համագումարի վերջումնե-
րում՝ սոցիալիստական շինարարության վճռական
պրոբլեմն է:

ՖԱԲԳՈՐՄՈՒՄՆԵՐԸ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՅՈՒՐԱՅՄԱՆ ՀԵՆԱԿԵՏԵՐՆ ԵՆ.

Ծավալելով տեխնիկական շարժումը առանձին
սրությամբ, անհրաժեշտ է ընդգծել ընդհանուր պոլի-
տեխնիկական կրթության համար մղվող պայքարի
խնդիրը: Ֆարգործարանային դպրոցները տեխնիկային
և գիտությանը տիրապետելու համար մղվող պայքա-
րում՝ հենակետեր են հանդիսանալու: Փետրվար ամ-
սում մենք պետք է ավարտենք Անդրկովկասի ֆար-
գործուսներում 14 հազար յերիտասարդ բանվորների
ընդունելությունը, բայց, դժբախտաբար, մենք այդ
խնդիրը չենք կատարել: Մինչև մարտի 1-ը ԱՍՖՆՀ
նեֆտի գծով՝ 71%-ով, Անդրաշխոդկոմատի գծով՝
36,3%-ով, Չակոբարտանսի գծով՝ 38%-ով, Չակոբկոթ-
ստրոյի գծով՝ 0 տոկ: Այս տարվա աշնանը ֆարգոր-
ծուսներում մենք պետք է ընդունենք հազարավոր ան-
չավահասների: Ինքնին հասկանալի յե, վոր մենք տա-

լու յինք համապատասխան շենքեր, մինչդեռ մենք տես-
նում ենք ֆարգործուհիների կապիտալ շինարարության
թույլ ծավալում: Յեթե մենք կոմյերիտորեն չլուծենք
այս խնդիրը՝ ֆարգործուհիների կապիտալ շինարարու-
թյան ծավալման խնդիրը, մենք կանգնած կլինենք
աշնան ընդելությունների անմիջական սպառնալիքի
առաջ:

Մենք պետք է հատուկ ուշադրություն դարձնենք
մեր բուհերի, միջնակարգ դպրոցների, բանվորական
լրացուցիչ կրթության (բանվոր յերիտասարդության
դպրոցներ, առաջ քաշման դպրոցներ), ծավալման վրա
և այլն:

Ահա այն գլխավոր խնդիրները, վոր այժմ դրված
են կոմյերիտմիության առջև:

Ավարտելով, յես կարող եմ հայտնել իմ համոզ-
մունքը, վոր Անդրկովկասի կոմյերիտմիությունը, վո-
րը շատ անգամ հաղթահարել է չափազանց մեծ դըժ-
վարություններ, բոլշևիկյան կուսակցության ղեկա-
վարությամբ և նրա հետ միասին անսպաժան կառնի-
նակ այս ամբողջ—արտադրության գիտության և
տեխնիկայի ամբողջը (Մափահաբուրյուններ):

ՀԱՆՈՒՆ ԲՈԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒ-
ԹՅԱՆ ՅԵՎ ԿԱՏԱՐՈՒՄՆ ՍՏՈՒԳԵԼՈՒ*)

*) Ճառ կոմյերիտմիության Թիֆլիսի կազմակեր-
պության կոնֆերենցիայում 1931 թ. ապրիլի 17-ին:

— Ընկերներ, Գ-րդ համագումարը ՀԼԿՅԵՄ-ի առջև
դրեց մի շարք վերականգն ընթացիկ խնդիրներ:

Գ-րդ համագումարից հետո մեր միությունը այս
յերկուսկես ամսում աշխատում է այդ նոր խնդիրնե-
րը իրագործելու վրա: Գ-րդ համագումարը տվեց իր
պարզ վորոշումը, թե կոմյերիտմիության զարգացման
առաջիկա հտապում ինչն է հանդիսանում գլխավորը և
վճռականը: «Զարգացման այս նոր հտապում,—ասված է
Գ-րդ համագումարի վորոշումներում,—ՀԼԿՅԵՄ-ի կեն-
տրոնական պրոբլեմն այս է՝ կոմյերիտմիության կող-
մից ավելի լայն ընդգրկել սոցիալիզմի շինարարու-
թյան հարցերը, վոր դրել է կուսակցությունը»: Հա-
մագումարի այդ ցուցմունքը պահանջում էր զգալի
չափով ուժեղացնել ՀԼԿՅԵՄ-ի մասնակցությունը սո-
ցիալիզմի շինարարության կոնկրետ և ավելի բարդ
հարցերի լուծմանը՝ հնգամյակը 4 տարում կատարե-
լու համար մղվող պայքարի հանպույցային աշխատա-
մասերում, մոբիլիզացիայի յենթարկելով յերիտասար-
դության ակտիվությունը, հաղթահարելու համար ժո-
ղովրդական տնտեսության այնպիսի նեղ տեղեր, ինչ-
պես՝ տրանսպորտը, նոց շինարարությունը, եներդե-
տիկան (մանավանդ քարածուխը) և սև մետալուրգիան:
ՀԼԿՅԵՄ Գրդ համագումարից գրեթե 3 ամիս է անցել:
Այս կոնֆերենցիայի խնդիրն է՝ ստուգել և գնահա-
տել, թե կոմյերիտմիության Գ-րդ համագումարի վո-
րոշումները ինչպես են կատարվում թիֆլիսի կազմա-
կերպության կողմից: Համագումարից հետո անցած,

թեպետ փոքր, ետապը բնորոշ է մեր միության համար իր անդուլ առաջընթացով: Մեր միությունը համառորեն տիրապետում է ՀԼԿՅԵՄ Զ-րդ համագումարի դրած խնդիրներին: Այդ ուղղությամբ և զարգանում նաև Ասդրկովկասի կոմյերիտական կազմակերպությունների աշխատանքը, այդ թվում նաև Թիֆլիսի կազմակերպության մեջ: Սակայն մենք պետք է պարզորոշ տեսնենք, վոր մեր աշխատանքի մի շարք կարևորագույն աշխատամասերում մենք բոլշևիկյան տեմպեր դեռ չունենք: Զ-րդ համագումարի դրած մի շարք կարևորագույն պրոբլեմները լուծելու համար մենք մասսաներին թույլ մոբիլիզացիայի յենք յենթաբերել: Վերջինք են պատճառները: Սրանք կայանում են ամենից առաջ նրանում, վոր մենք, դեռ վուչ ամեն տեղ Զ-րդ համագումարի վորոշումները հասցրել ենք ամեն մի կոմյերիտի, յերիտառադը բանվորի, կոլխոզնիկի, բառրակի, չքավորի և միջակի, մի շարք կոմյերիտական կազմակերպություններ անբավարար չափով են տիրապետել «հիմնական ողակներին, վորոնցից բռնած՝ կոմյերիտմիությունը կկարողանա կազմակերպել այդ վորակապես ավելի բարձր խնդիրներին անցնելու դործը»:

ՀԱՆՈՒՆ ԲՈԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ՏԵՄՊԵՐԻ, ՄԱՍՍԱՅԱ- ԿԱՆՈՒԹՅԱՆ, ԳՈՐԾՈՆ ԼԻՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ԱԾԽԱ- ՏԱՆԲԻ ՎՈՐԱԿԻ.

Ինչպես Զ-րդ համագումարի վորոշումներում ասված է, այդ հիմնական ողակները սրանք են՝ «բոլշևիկյան տեմպերը, մասսայականությունը, դործոն դերը և աշխատանքի վորակը»: Ահա այն հիմնական

ողակները, վորոնց միջոցով մենք կոմյերիտմիության մասնակցությունը սոցշինարարությունը ավելի բարձր աստիճանի յենք հասցնում: Հնգամյակի 3-րդ վճռական տարում մեր առջև ծառացած հսկայական խնդիրները պահանջում են մեզանից խոշոր լարվածություն և բացառիկ կազմակերպվածության ամբողջ աշխատանքի մեջ: Բոլշևիկյան տեմպերի և աշխատանքի բարձր վորակի համար մղվող պայքարը անկաբեղի յե, առանց մեր ամբողջ աշխատանքի մեջ կատարման ստուգումը վճռականապես դնելու: «Անհրաժեշտ է ամենամոտոք պայքար՝ մանր բուրժուական թուլամորթությունից դեմ, կազմակերպվածության, կարգապահության կատարումն ամեն ուր ստուգելու համար, վորովհետև դա մի բանալի յե բոլշևիկյան տեմպերին տիրապետելու և աշխատանքների վորակը բարձրացնելու համար, քանի վոր դա մի ճիշտ մեթոդ է միության մասսաներին բոլշևիկորեն դաստիարակելու համար: Անհրաժեշտ է բոլշևիկյան ինքնաքննադատումը: Անհրաժեշտ ուղղել հենց այստեղ»: (ՀԼԿՅԵՄ Զ-րդ համագումարի վորոշումներից):

Դժբախտավար՝ մենք դեռ չունենք այնպիսի դրություն, վոր կոմյերիտմիության բոլոր բջիջները և կոմիտեները կարողանային վճռական պայքար ծավալել մանր-բուրժուական թուլամորթության դեմ և պարզ կերպով կազմակերպելին կատարման ստուգումը: Մեղ մոտ կան մարդիկ, վորոնք՝ դեմ են բոլշևիկյան ստուգումը և մեր ամբողջ աշխատանքի կատարումը կազմակերպելուն: Դրանք այնպիսի մարդիկ են, վորոնք կամ ուզում են անգործ մնալ, կամ թե՛ դիկ են, վորոնք կամ ուզում են անգործ մնալ, կամ թե՛ աշխատել զանդաղ տեմպերով: Մենք այս կոնֆերենցիայում պետք է պարզ ասենք, վոր նա, ով զաղտնիցիտյում պետք է պարզ ասենք, վոր նա, ով զաղտնից

կամ աշկարա հանդես ե գալիս կատարման ստուգու-
գումը կազմակերպելու դեմ, — նա ըստ էյուլթյան հան-
դես ե գալիս աշխատանքի բուլճարիկյան տեմպերի դեմ:

Պետք ե վճռական պայքար հայտարարել նման
յերևույթներին: Թե ինչպես կազմակերպել ստուգու-
մը, — դրա որինակը հանդիսանում ե մեր միության
կենտկոմի վերջերս հրապարակած պլանը: Ամբողջ
պլանի միջով կարմիր թելի նման անցնում ե կոմյե-
րիտմիության 9-րդ համագումարի վորոշումների կա-
տարման ստուգման իրագործումը: ՀԼԿՅՆՄ կենտկոմի
աշխատանքի պլանը զգալի չափով յենթարկված ե ըս-
տուգման գործի կազմակերպման այդ կարևորագույն
խնդրին: Կոմյերիտմիության ամեն մի կոմիտե և ամեն
մի բջիջ որինակ ե վերցնելու կենտկոմի աշխատանքի
պլանից: Սակայն ստուգումը հարկավոր ե կազմակեր-
պել իմանալ Հսկողության խնդիրները կայանում են
նրանում, վոր ստուգման միջոցով դրսևլորենք անդոր-
ծունեյությունը, դանդաղ տեմպերը, ոպորտունիստա-
կան պրակտիկան, ցույց տալով նաև աշխատանքի
դրական փորձը: Վճռական պայքար մղելով կուսակ-
ցության և կոմյերիտմիության վորոշումները գործա-
դրության մեջ յեղած ոպորտունիստական տեմպերի
դեմ, մեր խնդիրը միևնույն ժամանակ կայանում ե
նրանում, վոր ստուգելիս կոնկրետ և գործնական ուղ-
նություն ցույց տանք տեղական կազմակերպություն-
ներին և առանձին աշխատավորներին:

ԱՐԳՖԻՆՊԼԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅԳԱՐԸ ԳԼԽԱՎՈՐՆ Ե ԲՋԻՋՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱԲՆԵՐՈՒՄ.

Մոտակայում մենք պետք ե անցկացնենք կոմ-
յերիտմիության բջիջների բյուրոների վերընտրու-

թյունները: Այդ վերընտրությունները պետք ե տեղի
ունենան ՀԼԿՅՆՄ 9-րդ համագումարի և Անդրկովկա-
սի կոմյերիտական կազմակերպությունների 6-րդ հա-
մագումարի վորոշումների կատարումը ստուգելու նը-
շանի տակ: Տնտեսական շինարարության հարցերը
այսուհետև ել հիմնական հարցեր են լինելու կոմյե-
րիտմիության ամեն մի աշխատանքի մեջ: Կոմյերիտ-
միության բջիջների և կոմիտեների աշխատանքնե-
րում գործարանի, կոլխոզի, սովխոզի, ՄՏԿայանի և
ահաատական հատվածի արդֆինպլանների կատարման
համար մղվող պայքարը կենտրոնական տեղ ե բռնե-
լու: Այս ֆրոնտում թիֆլիսի մի շարք բջիջների աշ-
խատանքի դրությունը բավական աննպաստ ե: Մենք
այսուհետև ենք բոլոր ձեռնարկությունները տնտեսա-
ապրում ենք բոլոր ձեռնարկությունները տնտեսա-
հաշվի փոխադրելու նախորեն: Այդ փոխադրումը
պետք ե կատարված լինի մինչև մայիսի 1-ը: Տնտե-
սահաշվի փոխադրելը շատ բանով պարտավորեցնում
ե տնտեսական, կուսակցական, արհեստակցական և
կոմյերիտական կազմակերպություններին: Կոմյերիտ-
միության ամեն մի բջիջ այժմյանից լայն աշխա-
տանք ե ծավալելու իր ձեռնարկությունը տնտեսա-
հաշվի փոխադրելուն նախապատրաստելու համար, բա-
ցատրելով լայն բանվորական մասսաների տնտեսա-
հաշվի անհրաժեշտությունը և նրա կարևորագույն
նշանակությունը արդֆինպլանի կատարման և գերա-
կատարման գործում:

Կոմյերիտմիության կազմակերպություններից շա-
տերը դեռ չեն կարողացել մարտականորեն մոբիլիզա-
ցիայի յենթարկվել 9-րդ համագումարի կարևորագույն
գործողություններից մեկը կատարելու համար, վորի մեջ ա-
վում ե, թե «միությունը պետք ե ավելի լայն և ավելի
վում ե, թե «միությունը պետք ե ավելի լայն և ավելի

ազտով ձևով ծավալել իր մասնակցությունը սոցիալիս-
տական շինարարությանը, պլանայնացմանը, ռացիո-
նալացմանը և նոր տեխնիկայի տիրապետելու գոր-
ծին»։ Տնտեսական ֆրոնտի այս ամենաբարդ խնդիր-
ները պետք է դրված լինեն կոմյերիտական կազմա-
կերպությունների ուղղորդության կենտրոնում։ Տեխ-
նիկային և գիտությանը տիրապետելու համար՝ առանց
ծավալուն պայքար մղելու մենք չենք կարող լինում
լուծել այդ խնդիրը։ Մեր խնդիրը կայանում է նրա-
նում, վոր ամրացնենք գեպի տնտեսական շինարարու-
թյունը արդեն հիմնականում կատարված շրջադարձը
և ավելի բարձր աստիճանի վրա դնենք կոմյերիտմիու-
թյան մասնակցությունը սոցշինարարության գործին։
Դրա վճռական պայմաններից մեկն է տեխնիկային և
գիտությանը տիրապետելու համար մղվող իսկական
բոլշևիկյան պայքարը։

ՀԼԿՅԵՄ կենտրոնը և Սևդրյերկկոմը վորոշել են, թե ինչ ձևով պետք է կազմակերպել տեխնիկային և գիտությունը տիրապետելու պայքարը: Մինչդեռ մենք ակնառանգ ենք, թե ինչպես մինչև այժմ մի շարք տեղերում դեռ չի ծավալվել տեխնիկայի և գիտություն համար սկսված մասսայական շարժումը: Մեր կազմակերպությունները մոտակայում պահանջներ ունենալով շարժումը անհրաժեշտ կազերբերով, ամենաորոշ դեկավարությունամբ, գրականություն և այլն: Մենք դեռ նույնիսկ հասարակ բանը չենք արել՝ չենք նշանակել ավելի նախապատրաստված մարդկանց՝ տեխնիկայի և գիտություն տիրապետելու պայքարը դեկավարելու համար: Մեր խնդիրը կայանում է նաև նրանում, վոր մոտակա ժամանակաշրջանում ընդգրկենք կոմյերիտներին սոցիալականություն և հարված

ծախսությամբ 100%-ով: Մենք այս խնդիրը դեռ
չենք կատարել: Մենք բավարար չափով չենք պայքա-
րում կեղծ հարվածախնության դեմ: Մեր դժբախտու-
թյունը նաև այն է, վոր մենք սոցիալիզմը և հար-
վածախնությունը ավելի բարձր աստիճանի վրա դնե-
լու համար մղվող պայքարը, ինչպես հարկն է, դեռ
չենք կազմակերպել: Ի՞նչ է նշանակում՝ սոցիալիզ-
մությունը և հարվածախնությունը դնել ավելի բարձր
աստիճանի վրա: Դեռ ամենից առաջ նշանակում է, վոր
Ֆարերիկաներում, գործարաններում, կոլխոզներում,
սովխոզներում և ՄՏ կայաններում մեր հարվածախն
բրիգադներ պետք է լինեն արտադրության ռացիոնա-
լացման և պլանայնացման, արտադրության տեխնիկայի
և հատության համար մղվող պայքարի առաջին շարքե-
րում: Պետք է սխտեմատիկ աշխատանքներ տանենք
տարվածախսներին հետ, ապահովելով սոցիալիզմու-
թյան և հարվածախնության բարձրացումը ավելի
բարձր աստիճանի վրա: Հարվածախնի առաջիկա յերկ-
րորդ որը պետք է անցնի այդ նշանի տակ:

Դրա հետ միասին մենք պետք է կազմակերպենք
կոմյեբեռները և բանվոր յերիտասարդության մաս-
սաների ափելի լայն ներգրավումը՝ պրոֆմիտեթների և
աշխատանքին մասնակցել տալու համար։ «Այժմ կոմյե-
բեռնությունը խնդիրը պրոֆմիտեթյունների մեջ կա-
յանում ե նրանում, վոր պրոֆմիտեթյունների աշխա-
տանքի վե բակազմության և բարելավման գործում
ափելի առաջավոր դերքեր զրավենք»։ (Կագանովիչ)։

ԳՈՒԼԻՏԵԼԵՆԻԶԱՅԻՆՑԻ ԸՈՒԻԶԸ ԾԱԿԱԼԵԼ ՄԱՍ-
ՍԱՅԱԿԱՆ ԸԱՐԺՈՒՄ.

Մենք հիմնականում ավարտեցինք ֆաբ.— գոր-
ծարանային աշակերտության դպրոցների փետրվա- 71

ըյան ընդունելությունը: Ֆարգործուսներում աշխանր սպասվում են նոր ընդունելություններ, վորոնք ավելի քան յերկու անգամ կ'գերազանցեն փետրվարյան ընդունելություններին: Դրա կապակցությամբ, մեր առջև ամբողջ սրությամբ ծառացել է ֆարգործարանային աշակերտության դպրոցների կապիտալ շինարարության հարցը:

Յերկրային կոմիտեյի տրամադրության տակ յեղած տվյալներով, ֆարգործուսների ընդունելությունները և թվի աճը հետևյալ պատկերն ունի. 1929 թ. յեղել է 31 դպրոց, 4.167 հոգու համար, 1930 թ. յեղել է 45 դպրոց, 10.744 հոգու համար և 1931 թ. դարձել է 46 դպրոց, 27.000 հոգու համար: Այդպիսով՝ այս տվյալներից յերևում է, վոր դպրոցների թվի աճը խիստ հետ է մնում ընդունելությունների քանակից: Կոպիտալ շինարարության այդ դրությունը հետևանք է այն բանի, վոր տնտեսական կազմակերպությունները միանգամայն անհանդուրժելի վերաբերմունք են ցույց տալիս, բացի այդ, դա ցույց է տալիս, վոր մի շարք տնտեսական կազմակերպությունների կադրերի նախապատրաստման գործում կան ալ ոպրտունիստական պրակտիկայի տարրեր: Կոմյերիտմիության խնդիրը կայանում է նրանում, վոր կապիտալ շինարարությունը ծավալելու համար կազմակերպվի իսկական պայքար: Կադրերի նախապատրաստման խնդրի հետ սերտ կապ ունի մեր դպրոցների պոլիտեխնիկացիայի պրոբլեմը: Դպրոցների պոլիտեխնիկացիայի այժմյան տեմպերը մեզ վուչ մի չափով չեն կարող բավարարել: Մենք նույնիսկ դեռ չենք ապահովել բոլոր դպրոցների կցումը ֆարրիկաներին, գործարաններին, կոլխոզներին, սովխոզներին և ՄՏկայաններին:

Դպրոցների պոլիտեխնիկացիայի նախաձեռնողը՝ կոմյերիտմիությունը այժմ պոլիտեխնիկացիայի գործի շուրջը պետք է ծավալի բանվորների մասսայական շարժումը, պետք է ապահովի հարյուրավոր վորակյալ բանվորների առաջըաշումը դպրոցների, պոլիտեխնիկացիայի գործը ղեկավարելու համար, ապահովելով մոտակայումս մանկավարժական կադրերի պոլիտեխնիկական վերապատրաստումը և համապատասխան զբաղանության հրատարակումը:

ՎՃՌԱԿԱՆ ՊԼՅԲԱՐ ՄԵԼ ՈՊՈՐՏՈՒՆԻՍԱԿԱՆ ԻՆՖՆԱՅՈՍԻ ԴԵՄ.

Մեր միության 9-րդ համագումարը, իբրև կենտրոնական պրոբլեմներից մեկը, դրեց կոմյերիտմիությունը բազմամիլիոն կազմակերպություն դարձնելու խնդիրը: Համագումարից հետո մենք այդ խնդրի վրա բավարար չափով չենք աշխատել: Յեռ ձեզ մի քանի որինակ կբերեմ, թե ինչպես է այդ գործը կոմյերիտմիության թիֆլիսի կազմակերպության մեջ: Ընկ. Ստալինի գործարանում կա ընդամենը 1 027 յերիտասարդ բանվոր, վորոնցից կոմյերիտմիությունը ընդգրկել է 856 հոգու: Մահուդի ֆարրիկայում կա 570 յեղրկել 856 հոգու: Նրանցից կոմյերիտմիությունը ընդգրկել է 337 հոգու: Կամոյի անվան ֆարգործու ընդգրկել է 620 յերիտասարդ, իսկ կոմյերիտմիությունը սում կա 300 հոգու: Մետաքսագործարանում կա ընդգրկել է 300 հոգու: Կոմյերիտմիությունը ընդամենը 1.000 յերիտասարդ, կոմյերիտմիությունը ընդգրկել է 510 հոգու: Մահուդի ֆարրիկայի ֆարգործուսում կա ընդամենը 200 աշակերտ, կոմյերիտմիությունը ընդգրկել է միայն 290/0: Կոշիկների ֆարմիությունը ընդգրկել է միայն 290/0:

կարողացել հաջողեցնել քաղաքական և սոցիալառարարութեան պրակտիկայի անհրաժեշտ կապը: Միութեան անդամների տեսական մակարդակի բաձրացման գործը սոցմրցման ռեկսերի վրա չի դրված: Որինակ՝ 26-ի անվան ռալոնում 112 ղալրոցից միայն յերեքն է ծավալել սոցմրցումը՝ տեսական ուսուցումը ավելի լավ տանելու համար: Կոմյերիտմիութեան՝ կադմակերպութեանները դանդաղ են սահղծում բանվոր պրոպագանդիստների կադրեր: Մենք պետք է պահանջենք կոմյերիտմիութեան բոլոր կադմակերպութեաններից՝ ծավալել հակակական շարժում: Մարքսի, Ենգելսի, Լենինի և Ստալինի հեղափոխական թեորիան ուսուսնասիրելու համար: Կոմյերիտմիութեան Թիֆլիսի կադմակերպութեանը պետք է ոգնի գլուղական կադմակերպութեաններին՝ կատարելու 9-րդ համագումարի դիրեկտիվը՝ գլուղական կոմյերիտների քաղաքական անդրադիտութեանը 6 ամսում վերացնելու մասին:

ՈԱԶՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԲԸ՝ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ:

ՀԼԿՅԵՄ 9-րդ համագումարը սուր ձևով դրեց ռազմական աշխատանքի ծավալման խնդիրները: «Կոմյերիտմիութեան շարքերում, — ասված է համագումարի վորոշման մեջ, — տեղ չպետք է ունենան նրանք, սվքեր թերազնահատում են ռազմական նախապատրաստման անհրաժեշտութեանը, ովքեր որեցոր չեն տանում ռազմական աշխատանքներ: ՀԼԿՅԵՄ Անդրյերկկոմի որդան «Մոլոդոյ ռաբոչի» թերթը ծավալեց կոմյերիտմիութեան Թիֆլիսի կադմակերպութեան ռազմական աշխատանքի դրութեան ստուգատեսը: Այս ստուգատեսը պետք է թափահարի բոլոր բժիշկներին և ոտիալի նը-

բանց անմիջապես բարելավելու ռազմական աշխատանքը: Կոմյերիտմիութեան 14 ռժիշկներից, վորոնք յենթարկվել եյին ստուգատեսի, կոմյերիտմիութեան միայն մեկ բժիշկ գտնվեց, վորի մեջ քիչ թե շատ ծավալում և ռազմական աշխատանքը: Կոմյերիտմիութեան Թիֆլիսի կոմիտեն այստեղ պետք է գրավի չափազանց խիստ գիծ, վորպեսզի ամեն մի բժիշկից կարողանա պահանջել ռազմական լուրջ աշխատանք: Ռազմական աշխատանքը լինելու յե ուշադրութեան Ռազմական Ստուգատեսը ցույց տվեց, վոր ռազմական աշխատանքի գործը չափազանց վատ է դրված «Մկերավի» ֆաբրիկայի, ծխախոտի «Պրոկտալ» ֆաբրիկայի, Սուխիշվիլու անվան գործարանի, հեղրոտեխնիկումի, Մոսզավոդի, Թիֆգործկոմի մետաքսագործարանի, Բանկոտպի և մանկավարժական տեխնիկումների կոմյերիտական կադմակերպութեաններում, և կոմյերիտմիութեան բժիշկներից միմիայն մեկը, 26-ի անվան գործարանում, ռազմական աշխատանքը դրել էր քիչ թե շատ տանելի ձևով: Այս բոլորը ցույց է տալիս, վոր կոմյերիտների ռազմական ուսուցման գործի և ռազմական աշխատանքի ծավալման համար մեր կադմակերպութեաններից շատերում դեռ չկա բոլշևիկյան պայքար: Այժմ հարկավոր է ամեն մի բժիշկից պահանջեց կոնկրետ աշխատանք:

Միմիայն այս պայմանով մենք կարող ենք իսկապես բարելավել այդ աշխատանքը:

9-ՐԴ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ ԻՐԱԳՈՐԾԵԼ ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ 3-ՐԴ ՎՃՈՒԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ:

Կոմյերիտմիութեան Թիֆլիսի կադմակերպութեանը, վորը Անդրկովկասի պրոկտառական կադմա-

կերպություններէց մեկն է, ոգնություն է ցույց տալու կոմյերիտմիութեան դուրսէն կազմակերպություններին այն պայքարում, վորը նախապատրաստում է բոլոր պայմանները համատարած կոլեկտիվացման և այդ հիման վրա կուլակութիւնը, իրեն դասակարգ, վերացնելու համար, այն պայքարում, վորը 1931 թ. կոլեկտիվացնելու յետ բամբակի ռաշոններում գուրացիական տնտեսութիւնները առնվազն 50%օով, իսկ ամբողջ Անդրկովկասում՝ տնտեսութիւններին 20—25%օւ, նա ոգնելու յետ գարնանացանն անցկացնելու գործում, սովխոզային շինարարութիւնը և ՄՏ կայաններին շինարարութիւնը ծավալելու գործում: Թիֆլիսի կոմյերիտմիութեան ֆարգործարանային կազմակերպութիւնները, վորոնք սոցմրցման և հարվածայնութեան մեծ փորձառութիւնն ունեն, այս վերջինս հանձնելու յին կոմյերիտմիութեան գուրական կազմակերպութիւններին, ոգնելու յին նրանց աշխատանքը կոլեկտիվութեան ճիշտ կազմակերպելու համար, կանոնաւորելու յին պլանայնացման և գործավարձ մտցնելու գործը:

Մենք աշխատում ենք դասակարգային սրված պայքարի պայմաններում: Դասակարգային թշնամին ամբողջ ֆրոնտով դիմադրում է սոցիալիստական ծավալուն արշավին: Դասակարգային պայքարի սրվածութիւնն մենք տեսնում ենք վոչ միայն տնտեսական, այլ և գաղափարախոսական ֆրոնտներում: «Դասակարգային պայքարի սրվածութիւնը բոլոր ֆրոնտներում, վորոնց թվում նաև գաղափարախոսական ֆրոնտում, վորը (սրվածութիւնը) արտահայտվում է մանր բուրժուական, աջ ոպորտունիստական, «ձախ», նացիոնալ շովինիստական ուղղութիւններով, արվեստով, գրա-

կանութեամբ և այլն, ինչպես նաև կրօնական և, մասնավոր, աղանդավորական շարժման գոյութեամբ, — այս բոլորը միութեան առջև ամբողջ սրութեամբ դրնում է բանվոր և աշխատավոր յերիտասարդութեան լայն մասսաների համար մղվող պայքարը վճռականապես ուժեղացնելու խնդիրը»:

Ամեն մի կազմակերպութիւն պետք է բարձրացնի իր դասակարգային աջարջութիւնը աշխատանքի բոլոր մասերում: Միաժամանակ հարկավոր է ամենավճռական պայքար մղել կուսակցութեան Լենինյան գծից շեղվողների դեմ, լերկու ֆրոնտով՝ տվյալ ետապում գլխավոր վտանգ հանդիսացող աջ ոպորտունիզմի դեմ, «ձախ» ոպորտունիզմի յերկերեսանիւնների և կուսակցութեան գծից շեղվողներին հաշտվողաբար վերաբերվողների դեմ:

Դասակարգային պայքարի սրվածութիւնը մեր յերկրում ակտիվացրել է կուսակցութեան և կոմյերիտմիութեան շարքերում ազգային թեքումները: Անհրաժեշտ է վճռական անողորմ պայքար մղել մեծապետական շովինիզմի դեմ, վորը գլխավոր վտանգն է հանդիսանում և տեղական նացիոնալիզմի դեմ, վորը ձեռնտու յետ խնդրվեցիային:

Թիֆլիսի կոմիտեյի առջև բարդ խնդիրներ են դրված: Թիֆլիսի կազմակերպութիւնը ունի 400 ից ամէլի կոմյերիտական բջիջ: Հարկավոր է այդ բջիջներին ղեկավարութիւնը կազմակերպել: Ինչ է պահանջվում կոմյերիտմիութեան այսօր բնորոշ թիֆլիսի կոմիտեյից: Կոմյերիտմիութեան Թիֆլիսի կոմիտեյից պահանջվում է՝ կարողանալ տալ քակաքական պարզորոշ դիմ, պլանայնութիւն, ոպերատիվ աշխատանք, կոնկրետ ղեկավարութիւն, կենդանի ոգնութիւն

կոմյերիտմիութեան անդաւան կազմակերպութիւններն,
 րին, և կոմյերիտմիութեան կազմակերպութեան բոլոր
 ողակների աշխատանքի խիստ ստուգում: Կոմյերիտ-
 միութեան Թիֆլիսի կազմակերպութեան աշխատանքը
 առաջիկա ժամանակաշրջանում պետք և կատարվի
 մասսաների եւ ավելի մեծ մոբիլիզացիայի նշանի
 տակ, 9-րդ համագումարի վերոշումների հիման վրա,
 իբրեւ ոգնութիւն կուսակցութեանը՝ հնգամյակի վըճ-
 ոական տարվա խնդիրներն իրագործելու համար:

44 / 94 /
ԳԻՆՆ Ե 20 ԿՈՊ.

837